

**Emberi Erőforrások Minisztériuma
Központi Ügyfélszolgálati Iroda**

Tájékoztató

**fogyatékosághoz és
egészségkárosodáshoz kötődő ellátásokról
és szolgáltatásokról**

2014

Emberi Erőforrások Minisztériuma
Szociális és Családügyért Felelős Államtitkárság
Központi Ügyfélszolgálati Iroda
Összeállította: Ruminé Szijjártó Ildikó
Felelős kiadó: Dr. Veres Gábor

A **Minisztérium** postacíme:
1373 Budapest, Postafiók 609.

Az **Ügyfélszolgálati Iroda** elérhetőségei:
Címe: Budapest, V. Szalay u. 10-14.
www.kormany.hu/hu/emberi_eroforrasok_miniszteriuma
www.emmiugyfelszolgalat.gov.hu

Személyes ügyfélfogadás
Hétfő-kedd-csütörtök-péntek: 9-12 óráig
Szerda: 9-12 óráig 13-18 óráig

Idős- és családjegyben információkat talál a <http://nyugdij.kormany.hu> és a <http://csaladitudakozo.kormany.hu> honlapokon.

Ha további kérdése van, ezeket felteheti az ugyfelszolgalat@emmi.gov.hu, nyugdij@emmi.gov.hu e-mail címeken vagy a **795-3168-as** telefonszámon.
Készséggel állunk rendelkezésére!

TARTALOMJEGYZÉK

Előszó	3
A fogyatékos személyek jogai, az esélyegyenlőség célterületei	4
A fogyatékos személyt megillető jogok	4
Az esélyegyenlősítés célterületei	5
A rehabilitáció	6
A tartós betegségre, illetőleg súlyos fogyatékosagra tekintettel folyósított ellátások	8
Magasabb összegű családi pótlék	8
Fogyatékosági támogatás	11
Vakok személyi járadéka	17
Egészségkárosodáshoz kapcsolódó ellátások	18
Rokkantsági járadék	18
Természetbeni ellátások és szolgáltatások	20
Közgyógyellátás	20
Ápolási díj	22
Gyermekek részére megállapítható támogatások	30
Normatív tankönyvtámogatás	30
Étkezési térítési díjkedvezmény	31
Szociális alapszolgáltatások	33
Étkeztetés	33
Házi segítségnyújtás	33
Családsegítés	34
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	34
Támogató szolgáltatás	35
Nappali ellátás	36
Szamosított ellátási formák	37
Fogyatékos személyeket ellátó intézmények	37
Lakóotthon	37
Egyéb kedvezmények	41
Személyi jövedelemadó-kedvezmény	41
Gépjárműadó fizetése alóli mentesség	41

Utazási kedvezmény	41
Utazási költségtérítés	43
A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési és egyéb kedvezményei	44
Gépkocsi szerzési támogatás	46
Személygépkocsi átalakítási támogatás	47
Parkolási Igazolvány	55
Akadálymentesítési támogatás	57
Felhasznált joganyag	60
Mellékletek	61
Érdekvédelmi szervezetek	61
Engedélyezett támogató szolgálatok	66
Tájékozódást segítő honlapok	70

ELŐSZÓ

A fogyatékossgal élő gyermekek és felnőttek életét megkönnyíteni, élhetőbbé, korlátoktól mentesebbé tenni már önmagában komoly elhivatottságot jelentő feladat. Minden egyes szakember, aki az egészségügyi, szociális, oktatói-nevelői területen ehhez a munkához kapcsolódik, kiemelkedő emberi nagyságról, komoly szakmai felkészültségről tesz tanúbizonyságot.

Az elmúlt időszak hazai eredményei egyaránt adnak okot a bizakodásra, és hívják fel a figyelmet az előttünk álló feladatokra. A fizikai akadálymentesítés mellett szükség van a kommunikációs akadálymentesítésre is, hogy látványosan csökkenjen a társadalom közönye, idegenkedése a fogyatékossgal élőkkel szemben. Nemcsak a segítségnyújtást kell kulcsfontosságúnak tekintenünk, hanem egyúttal minden állampolgár számára meg kell teremtenünk a valóban minőségi, emberhez méltó, „élhető élet” feltételeit is. Ezek a szándékok nem valósíthatók meg kizárólag minisztériumi, hivatali intézkedésekkel, a sikerek mindig több szereplőn, mindannyiunkon múlnak.

Világossá kell tennünk, hogy teljes értékű személyeknek tekintjük a fogyatékos társainkat, nem pedig másoknak, betegeknek vagy szánalomra méltóknak.

Emberi kapcsolataink, a társadalom valódi értékét az is meghatározza, mennyire adatik meg embertársainknak az esély arra, hogy boldogabb, tartalmasabb, teljesebb értékű életet élhessenek. Közös célunk, hogy elősegítsük a társadalmi integrációt, a társadalmi összetartozást és az életkörülmények javítását, érvényesítsük az emberi méltóság és az egyenlő bánásmód elvét.

Jelen kiadványunk ennek szellemében kíván segítséget nyújtani a tájékozódásban, egyúttal igyekszik hasznos és aktuális információkkal szolgálni a fogyatékossgal élők ellátásában résztvevő szakemberek és valamennyi érdeklődő, felelősen gondolkodó állampolgár számára.

Budapest, 2014. január

A FOGYATÉKOS SZEMÉLYEK JOGAI, AZ ESÉLYEGYENLŐSÍTÉS CÉLTERÜLETEI

A fogyatékossgal élő emberek a társadalom egyenlő méltóságú, egyenrangú tagjai, akik a mindenkit megillető jogokkal és lehetőségekkel csak jelentős nehézségek árán, vagy egyáltalán nem képesek élni. Az Országgyűlés a fogyatékossgal élő emberek hátrányainak enyhítésére, esélyegyenlőségük megalapozása, illetve a társadalom szemléletmódjának alakítása érdekében elfogadta a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvényt.

A törvény célja a fogyatékos személyek jogainak, a jogok érvényesítési eszközeinek meghatározása, továbbá a fogyatékos személyek számára nyújtandó komplex rehabilitáció szabályozása, és mindezek eredményeként a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének, önálló életvitelének és a társadalmi életben való aktív részvételének biztosítása.

A törvény deklarálja, hogy a tervezési, döntési folyamatok során kiemelten kell kezelni a fogyatékos személyek sajátos szükségleteit, a fogyatékos személyeket érintő döntések során tekintettel kell lenni arra, hogy a fogyatékos személyek a társadalom és a helyi közösség egyenrangú tagjai, ezért meg kell teremteni azokat a feltételeket, amelyek lehetővé teszik számukra a társadalmi életben való részvételt.

A fogyatékos személyt megillető jogok

Környezet

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre.

Kommunikáció

A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak.

Az információs társadalom nyújtotta lehetőségek erősítik az esélyegyenlőséget a fogyatékos személyek számára. A fogyatékos személyt az információs esélyegyenlőség megilleti az információs társadalmi szolgáltatások igénybevételekor.

Közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés

A fogyatékos személy számára a törvényben meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.

A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében a fogyatékos személy az önálló életvitelét segítő kutyáját - külön jogszabályban meghatározottak szerint - beviheti a közszolgáltatást nyújtó szerv, intézmény, szolgáltató mindenki számára nyitva álló területére.

Közlekedés

A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre.

Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni.

Támogató szolgálat, segédeszköz

A fogyatékos személy részére biztosítani kell a fogyatékosága által indokolt szükségleteinek megfelelő támogató szolgálat igénybevételét, továbbá segédeszközt.

Az esélyegyenlősítés célterületei

Egészségügy

A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során figyelemmel kell lenni a fogyatékoságából adódó szükségleteire.

A fogyatékos személy számára biztosítani kell - a fogyatékoságával összefüggésben - az állapota javításához, az állapotromlása megelőzéséhez szükséges rendszeres és hatékony egészségügyi ellátást.

Az orvos - vagy az általa megbízott egyéb egészségügyi dolgozó - a kiskorú személy fogyatékoságának megállapításakor a szülőt (gyámot) haladéktalanul tájékoztatja az igénybe vehető ellátásokról és fejlesztési lehetőségekről. Az ezzel kapcsolatos tájékoztató kiadásáról a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszter gondoskodik.

Oktatás, képzés

A fogyatékos személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban, fejlesztő felkészítésben vegyen részt a közoktatásról szóló törvényben meghatározottak szerint.

A fogyatékos személy óvodai nevelését, iskolai nevelését és oktatását ellátó óvodát és iskolát a szülő választja ki a szakértői és rehabilitációs bizottság véleménye alapján.

Foglalkoztatás

A fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult.

Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Lakóhely

A fogyatékos személynek joga van a fogyatékoságának, személyes körülményeinek megfelelő - családi, lakóotthoni, intézményi - lakhatási forma megválasztásához.

Kultúra, sport

A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását.

A rehabilitáció

A Kormány által létrehozott szervezet a fogyatékos személyek rehabilitációjának megvalósulása érdekében az alábbi szolgáltatásokat nyújtja:

- a fogyatékos személy meglévő, illetve fejleszthető képességeinek megfelelő programtervezetek kidolgozásához olyan szempontrendszer kiadása, amely magában foglalja a rehabilitációs folyamat során elért képességfejlődés rendszeres felmérését, és lehetővé teszi a rehabilitációs program szükség szerinti módosítását, továbbfejlesztését;
- a rehabilitációs programban megjelölt szolgáltatásokhoz, ellátásokhoz való hozzáférés megszervezése;
- a rehabilitáció folyamatában közreműködő szervezetekkel, személyekkel való együttműködés, a rehabilitációs tevékenységük figyelemmel kísérése;

- a segédeszköz, valamint a segédeszköz-ellátás fejlesztés irányainak kidolgozása;
- a segítő szolgálatok, illetve azok hálózatának kialakításánál figyelembe veendő szempontok kidolgozása;
- a rehabilitációs folyamatban összegyűjtött tapasztalatok alapján szakmai-módszertani ajánlások kidolgozása;
- a szolgáltatást nyújtó szervezetekkel és az általuk nyújtott rehabilitációs szolgáltatásokkal kapcsolatos adatok, információk gyűjtése a fogyatékos személyek, családtagjaik, segítőik tájékoztatása érdekében.

A TARTÓS BETEGSÉGRE, ILLETŐLEG SÚLYOS FOGYATÉKOSSÁGRA TEKINTETTEL FOLYÓSÍTOTT ELLÁTÁSOK

Magasabb összegű családi pótlék

A tartósan beteg, illetőleg súlyosan fogyatékos gyermek (személy) után magasabb összegű családi pótlékot folyósítanak a betegség fennállásig, illetőleg a gyermek 18. életévének betöltéséig. A 18 évesnél idősebb személy abban az esetben jogosult a magasabb összegű családi pótlékre, ha a tizennyolcadik életévének a betöltése előtt munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek egészségi állapota a rehabilitációs hatóság minősítése alapján a tizennyolcadik életévének a betöltése előtt sem haladja meg az 50%-os mértéket, és ez az állapot legalább egy éve tart, vagy előreláthatólag legalább egy évig fennáll.

2013. április 1-jétől módosult a magasabb összegű családi pótlékre jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló 5/2003.(II.19.) ESzCsM rendelet, pontosításra kerül a magasabb összegű családi pótlékre jogosító betegségek és fogyatékoságok köre.

Ki a tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos személy?

- tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos az a 18 évesnél fiatalabb gyermek, aki az 5/2003. (II.19.) ESZCSM rendeletben meghatározott betegsége, illetve fogyatékosága miatt állandó vagy fokozott felügyeletre, gondozásra szorul
- az a tizennyolc évesnél idősebb személy, aki a tizennyolcadik életévének a betöltése előtt munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek egészségi állapota a rehabilitációs hatóság minősítése alapján a tizennyolcadik életévének a betöltése előtt sem haladja meg az 50%-os mértéket, és ez az állapot legalább egy éve tart, vagy előreláthatólag legalább egy évig fennáll.

Milyen igazolást kell benyújtani a magasabb összegű családi pótlék megállapítása iránti kérelemhez?

A tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek) esetében a magasabb összegű családi pótlék iránti kérelemhez csatolni kell a magasabb összegű családi pótlékre jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló igazolást.

Ha a gyermek a nem magasabb összegű családi pótlék folyósításának ideje alatt válik tartósan beteggé, illetve súlyosan fogyatékosná és ennek tényét az igazolás benyújtásával a családi pótlékot folyósító hatóságnak bejelentik, a családi pótlék magasabb összegben történő megállapítására új kérelmet nem kell benyújtani.

Ki állítja ki az igazolást a tartós betegség, illetve a súlyos fogyatékoság fennállásáról?

A tartós betegség vagy fogyatékoság fennállásáról, illetve annak hiányáról szóló igazolást a lakó-tartózkodási hely szerint illetékes gyermekklinika, gyermek-szakkórház, kórházi gyermekosztály, szakambulancia, szakrendelő vagy szakgondozó intézmény szakorvosa adja ki.

A gyermek kezelése során az alapellátás illetékes orvosa (házi gyermekorvos) illetve a gyermeket ellátó szakorvos hívja fel a szülő figyelmét a magasabb összegű családi pótlék igénylésének lehetőségére.

Az igazolás kiállítására jogosult szakorvosokat foglalkoztató szolgáltatók listáját az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Országos Tisztifőorvosi Hivatala (OTH) a honlapján (www.antsz.hu) tájékoztatás céljából közzéteszi.

Mit tartalmaz a szakorvosi igazolás?

- első vizsgálat esetén annak megállapítását, hogy a gyermek a magasabb összegű családi pótlékre jogosító betegségben szenved-e
- a felülvizsgálat esetén, hogy a továbbiakban is jogosult-e, vagy nem tarthat igényt a magasabb mértékű ellátásra
- a legközelebbi felülvizsgálat időpontját (legkésőbbi időpont 5 év) illetőleg az állapot véglegességének tényét

Mi a teendője a szülőnek, ha a szakorvos igazolásával nem ért egyet?

Az igénylő az igazolás kiállítását követő 15 napon belül kezdeményezheti a szakvélemény felülvizsgálatát az OTH-nál (1097 Budapest, Albert Flórián út 2-6.)

Az OTH a kezdeményezéstől számított 8 napon belül felkéri a szakmailag illetékes szakfelügyelő főorvost a szakvélemény felülvizsgálatára. A feladat elvégzésével megbízott szakfelügyelő főorvos a felülvizsgálati eljárása során új igazolást állít ki.

Nagykorú személynek orvosi igazolást kell-e benyújtani az igénybejelentéskor?

A tizennyolcadik életévét betöltött tartósan beteg, illetőleg súlyosan fogyatékos személy akkor jogosult a magasabb összegű családi pótlékre, ha az Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal elsőfokú szakértői bizottságának szakhatósági állásfoglalása vagy 2009. október 1-jét megelőzően kiadott - külön jogszabályban foglaltak szerint szakhatósági állásfoglalásnak minősülő - szakvéleménye szerint 18. életévének betöltése előtt munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, illetve legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást

szenvedett. Esetében a magasabb összegű családi pótlékot, azaz a nevelési ellátást az iskoláztatási támogatásra való jogosultságának megszűnését követően állapítják meg.

Meddig folyósítható a magasabb összegű családi pótlék?

A tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermekre tekintettel vagy személy részére járó magasabb összegű családi pótlék annak a hónapnak a végéig jár, ameddig a betegség, súlyos fogyatékoság fennállását a külön jogszabályban előírtak szerint igazolták.

Mi történik akkor, ha a tartósan beteg, súlyosan fogyatékos gyermek állapota javul?

Ha a tartósan beteg, súlyosan fogyatékos gyermek után – állapotának javulása miatt – a magasabb összegű családi pótlék már nem jár, a jogosultság megszűnését követő hónaptól családi pótlékot új összeggel fogják folyósítani, feltéve, hogy egyébként az ellátásra való jogosultság fennáll.

Jogosult-e a magasabb összegű családi pótlékban részesülő gyermek (személy) utazási kedvezményre?

A Kincstár a magasabb összegű családi pótlékra való jogosultságot megállapító határozattal egyidejűleg a magasabb összegű családi pótlékban részesülőnek illetve annak, aki után magasabb összegű családi pótlék megállapításra került, a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekről szóló jogszabály szerinti utazási kedvezményre való jogosultságot igazoló hatósági igazolványt is ki kell állítani.

A hatósági igazolvány tartalmazza a magasabb összegű családi pótlékban részesülő személynek -, illetve annak, aki után magasabb összegű családi pótlék került megállapításra - a nevét, a lakcímét, a magasabb összegű családi pótlék megállapításának tényét, a jogosultság fennállásának tényét, továbbá a hatósági igazolvány érvényességének időtartamát. A hatósági igazolvány a külön jogszabály szerinti igazolásban, szakvéleményben, illetve szakhatósági állásfoglalásban meghatározott felülvizsgálat időpontjáig, de legfeljebb 5 évig hatályos.

Milyen egyéb ellátásra jogosult az a gyermek, aki után magasabb összegű családi pótlékot folyósítanak?

Ha a gyermek után magasabb összegű családi pótlékot folyósítanak, a gyermek jogosult utazási kedvezményre, közgyógyellátásra, étkezési térítési díjkedvezményre, valamint ingyenes tankönyvre.

Fogyatékosági támogatás

A fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére járó pénzbeli juttatás.

A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Ki jogosult a fogyatékosági támogatásra?

Az a 18. életévét betöltött súlyosan fogyatékos személy jogosult, aki

- látási fogyatékos,
- hallási fogyatékos,
- értelmi fogyatékos,
- autista,
- mozgásszervi fogyatékos, vagy
- halmozottan fogyatékos

és állapota tartósan vagy véglegesen fennáll, továbbá önálló életvitelre nem képes vagy mások állandó segítségére szorul,

- állapota kromoszóma-rendellenesség miatt súlyosnak vagy középsúlyosnak minősíthető, *és állapota tartósan vagy véglegesen fennáll, továbbá önálló életvitelre nem képes vagy mások állandó segítségére szorul.*

Ki tekinthető látási fogyatékos személynek?

Akinek segédeszközzel vagy műtéti úton nem korrigálható módon látóképessége teljesen hiányzik, vagy alig látóként minimális látásmaradvánnyal rendelkezik és ezért kizárólag tapintó-halló életmód folytatására képes.

Ki tekinthető hallási fogyatékos személynek?

Akinek hallásvesztése olyan mértékű, hogy a beszédnek hallás útján történő megértésére segédeszközzel sem képes, feltéve, hogy halláskárosodása mellett a hangzó beszéd érthető ejtése elmarad, vagy halláskárosodása 25. életévét megelőzően következett be.

Ki tekinthető értelmi fogyatékos személynek?

Akinek értelmi akadályozottsága – genetikai, illetőleg magzati károsodás vagy szülési trauma következtében, továbbá tizennegyedik életévét megelőzően bekövetkező súlyos betegsége miatt – középsúlyos, vagy annál nagyobb mértékű.

Ki tekinthető autistának?

Akinek állapota a személyiség egészét érintő fejlődés átható zavara miatt, az autonómia-tesztek alapján súlyosnak vagy közép súlyosnak minősíthető.

Ki tekinthető mozgásszervi fogyatékos személynek?

Akinek – a mozgásrendszer károsodása, illetőleg funkciózavara miatt – helyváltoztatásához a külön jogszabályban meghatározott segédeszköz állandó és szükségszerű használata szükséges (ideértve azt a mozgásszervi okból állandó jelleggel ágyhoz kötött személyt is, aki a segédeszköz használatára állapota vagy állapotrosszabbodása miatt nem képes), vagy mozgásszervi betegsége miatt állapota segédeszközzel eredményesen nem befolyásolható.

Ki tekinthető halmozottan fogyatékos személynek?

Akinek a fenti súlyos fogyatékoságok közül legalább két fogyatékosága van, valamint akinek hallásvesztése olyan mértékű, hogy a beszédnek hallás útján történő megértésére segédeszközzel sem képes, és látási, vagy értelmi, vagy mozgásszervi fogyatékos, és állapota tartósan vagy véglegesen fennáll, továbbá önálló életvitelre nem képes, vagy mások állandó segítségére szorul.

Az a személy, aki a vakok személyi járadékában, vagy a magasabb összegű családi pótlékban részesül, jogosult a fogyatékosági támogatásra?

A vakok személyi járadékában részesülő látási fogyatékos személy, vagy a magasabb összegű családi pótlékban részesülő személy fogyatékosági támogatásra csak akkor szerezhet jogosultságot, ha a vakok személyi járadékára való jogosultságáról lemond.

Mennyi a fogyatékosági támogatás összege?

A támogatás havi összege:

- 19.968,- Ft: ha az igénylő látási, hallási, értelmi, vagy mozgásszervi fogyatékos, illetve autista,
- 25.088,- Ft: - ha az igénylő halmozottan fogyatékos személy, vagy ha az igénylő látási, értelmi, vagy mozgásszervi fogyatékos, vagy autista, feltéve, hogy az önkiszolgáló képessége teljesen hiányzik.

A fogyatékosági támogatás összegét 2014. január 1-jétől a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvénynek a nyugellátások évenkénti rendszeres emelésére vonatkozó szabályai szerint, azzal megegyező mértékben kell emelni. A 2014. január 1-jét követően megállapításra kerülő fogyatékosági támogatást ugyanilyen emelt összegben állapítják meg.

Ha a vakok személyi járadékában részesülő személy a járadék helyett a fogyatékosági támogatás megállapítását kéri, milyen összegű lesz a fogyatékosági támogatás?

Ha a vakok személyi járadékában részesülő látási fogyatékos személy fogyatékosági támogatásra tart igényt, a fogyatékosági támogatás, a vakok személyi járadékának megszüntetését követően

- 19.968,- Ft illeti meg, ha nem kéri az önkiszolgálási képesség vizsgálatát,
- 25.088,- Ft akkor, ha önkiszolgálási képességének hiányát állapítják meg.

Ki nem jogosult a fogyatékosági támogatásra?

A súlyosan fogyatékos személy nem jogosult fogyatékosági támogatásra ha

- a vakok személyi járadékában részesül,
- magasabb összegű családi pótlékban részesül, vagy
- utána magasabb összegű családi pótlékot folyósítanak.

Mikor szűnik meg a fogyatékosági támogatásra való jogosultság?

Megszűnik a fogyatékosági támogatásra való jogosultság, ha

- a súlyosan fogyatékos állapot nem áll fenn;
- a fogyatékos személy a felülvizsgálaton nem jelenik meg és a távolmaradását nem igazolja.

A fogyatékosági támogatásban részesülő mozgásszervi fogyatékos személy jogosult-e a közlekedési támogatásra?

A fogyatékosági támogatásban részesülő mozgásszervi fogyatékos személy a közlekedési támogatásra nem, de a gépkocsi-szerzési, átalakítási támogatásra jogosultságot szerezhet.

Ki veszi fel jogalap nélkül a fogyatékosági támogatást?

Jogalap nélkül veszi igénybe a fogyatékosági támogatást az a személy, aki

- arra nem jogosult, vagy
- kevesebb összegre jogosult, mint amelyet számára folyósítottak.

Az, aki a fogyatékosági támogatást jogalap nélkül vette fel, köteles azt visszafizetni, ha erre a felvételtől számított 30 napon belül határozatban kötelezték.

30 nap elteltével a jogalap nélkül felvett fogyatékosági támogatást attól lehet visszakövetelni, akinek az ellátás felvétele felróható, feltéve, hogy az ellátás megszűnésétől számított kevesebb, mint három év telt el.

Van-e lehetőség a jogalap nélkül felvett ellátás részletekben történő visszafizetésének engedélyezését?

Ha a fogyatékosági támogatást jogalap nélkül igénybe vett személy igazolja, hogy tartozásának azonnali vagy egy összegben való megfizetése családi, jövedelmi, vagyoni és szociális körülményeire való tekintettel magának vagy a tartásra szoruló hozzátartozónak aránytalanul súlyos anyagi megterhelést jelentene, részére a kincstár legfeljebb tizenkét hónapi halasztást engedélyezhet, illetőleg azt, hogy a tartozást harminchat hónapon belül részletekben fizesse meg.

A fogyatékosági támogatás igénylésének rendje

Mikor nyújtható be legkorábban a fogyatékosági támogatás megállapítása iránti kérelem?

A fogyatékosági támogatás iránti kérelem legkorábban abban a hónapban nyújtható be, amelyben a kérelmező a tizennyolcadik életévét betölti.

Melyik szervhez kell benyújtani a fogyatékosági támogatás megállapítása iránti kérelmet?

A fogyatékosági támogatás iránti kérelmet a Magyar Államkincstár által rendszeresített nyomtatványon vagy elektronikus úrlapon kell előterjeszteni a Magyar Államkincstár kérelmező lakóhelye, tartózkodási helye szerint illetékes igazgatóságánál vagy a kormányablaknál.

Milyen iratokat kell a kérelemhez mellékelni?

A támogatás iránti kérelemhez mellékelni kell a kérelmező háziorvosa, bentlakásos szociális intézményben élő kérelmező esetén az intézmény orvosa által kiállított orvosi beutalót, valamint a fogyatékoságot igazoló orvosi dokumentációt.

Mit tartalmaz az orvosi beutaló?

Az orvosi beutalóban a háziorvos

- nyilatkozik arról, hogy a rendelkezésre álló orvosi dokumentáció a súlyosan fogyatékos állapot minősítésére alkalmas-e,
- véleményt ad a kérelmező önálló életvitelre való képességének és önkiszolgálási képességének minősítéséhez,
- nyilatkozik arról, hogy ha a kérelmező szakértői bizottság általi személyes vizsgálata szükséges, a vizsgálatot a kérelmező lakóhelyén, tartózkodási helyén vagy a vizsgálatot végző szervnél indokolt-e elvégezni.

A Magyar Államkincstár mi alapján állapítja meg a fogyatékosági támogatást?

Az orvosszakértő szerv szakhatósági állásfoglalása alapján, amely tartalmazza, az igénylő súlyos fogyatékoságának minősítését.

Mi történik abban az esetben, ha az igénylő a kérelemhez nem csatolja a súlyos fogyatékoság minősítéséről szóló szakhatósági állásfoglalást?

Ha az igénylő a kérelemhez nem csatolja az orvos szakértői szervnek a súlyos fogyatékoság minősítését tartalmazó, érvényes szakhatósági állásfoglalását vagy szakvéleményét, az Igazgatóság a kérelmező által benyújtott orvosi dokumentáció megküldésével megkeresi a szakértő bizottságot a súlyos fogyatékoság minősítése céljából.

Személyesen meg kell jelenni a szakértői vizsgálaton?

A kérelmező a súlyos fogyatékoság minősítése céljából személyes megjelenésre kötelezhető. Ha a kérelmező a jogkövetkezményekről való tájékoztatást tartalmazó felhívás ellenére nem jelenik meg, az Igazgatóság az eljárást megszüntetheti.

Ha a kérelmező személyes vizsgálata szükséges, a szakértői bizottság a vizsgálatot - a háziorvos javaslatától függően - a kérelmező lakóhelyén, tartózkodási helyén (bentlakásos szociális intézményben élő kérelmező esetén az intézményben) vagy szakértői bizottság telephelyén végzi el.

Mely naptól jár a fogyatékosági támogatás?

Ha a támogatásra vonatkozó igényt jogerősen megállapítják, az ellátás a kérelem benyújtásától esedékes.

Hogyan történik a fogyatékosági támogatás folyósítása?

A fogyatékosági támogatást a Kincstár havonta utólag, a tárgy hónapot követő hónap 5. napjáig folyósítja.

A fogyatékosági támogatás megállapítását követően a kincstár milyen igazolásokat állít ki?

A fogyatékosági támogatás megállapításáról szóló határozat alapján a kincstár hatósági igazolványt állít ki

- az utazási kedvezmény igénybevétele céljából, valamint
- az adókedvezmény megállapításához.

Ha a fogyatékosági támogatásban részesülő személy meghal, ki veheti fel a fel nem vett támogatást?

Ha a támogatásra való jogosultság a fogyatékos személy halála miatt szűnik meg, az elhalálozás hónapjára járó támogatást a vele közös háztartásban együtt élt közeli hozzátartozó, ennek hiányában az örökös veheti fel a halál napjától vagy a hagyatéki átadó végzés jogerőre emelkedésétől számított egy éven belül.

Ha a fogyatékosági támogatás megállapítása iránti igényt elutasították, mikor lehet ismét igényelni az ellátást?

Ha a fogyatékosági támogatásra irányuló kérelmet azért utasították el, mert a kérelmező ügyfél nem súlyosan fogyatékos, az elutasító határozat jogerőre emelkedését követő egy éven belül előterjesztett újabb fogyatékosági támogatás megállapítására irányuló kérelemre a bizonyítási eljárást csak abban az esetben kell lefolytatni, ha az orvos igazolja, hogy az igénylő állapota az elutasítás óta rosszabbodott; egyébként - a jogszabályváltozás esetét kivéve - a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasítják.

Mikor vizsgálják felül a fogyatékosági támogatásra való jogosultságot?

A súlyosan fogyatékos állapot fennállását - ha a szakhatósági állásfoglalás eltérően nem rendelkezik - öt évenként az orvos-szakértői szerv felülvizsgálja.

Ha a felülvizsgálat – a nyilvántartás adatai alapján – esedékessé válik, erről az igazgatóság értesíti a jogosultat. A vakok személyi járadékáról való lemondás következtében fogyatékosági támogatásra jogosult személy felülvizsgálatának időpontjára a vakok személyi járadékát megállapító határozatban meghatározott időpont irányadó.

A felülvizsgálat esedékességéről szóló értesítésben az igazgatóság – határidő megjelölésével – felhívja a jogosultat, hogy a felülvizsgálathoz szükséges orvosi dokumentációt küldje meg az igazgatóság részére.

Mi történik abban az esetben, ha a fülvizsgálat során a szakértői szerv megállapítja, hogy a támogatásban részesülő személy állapotában változás következett be?

Ha a felülvizsgálat állapotváltozást állapít meg, akkor az Igazgatóság dönt az ellátás mértékének módosításáról.

Ha a szakértői bizottság a felülvizsgálat során a jogosult állapotában, illetve önkiszolgálási képességében a fogyatékosági támogatás mértékét befolyásoló - rosszabbodást állapít meg, úgy számára a magasabb ellátási összeget annak a hónapnak az első napjától kell megállapítani és folyósítani, amelyben a felülvizsgálatra sor került,

- javulást állapít meg, úgy számára az alacsonyabb ellátási összeget az állapotjavulás megállapítását követő hónap első napjától kell megállapítani és folyósítani.

Mi történik abban az esetben, ha a fogyatékos állapot már nem áll fenn?

Ha a súlyosan fogyatékos állapot már nem áll fenn, a fogyatékosági támogatást a felülvizsgálatot követő hónap első napjától megszüntetik.

A fogyatékosági támogatásban részesülő személynek van bejelentési kötelezettsége a kincstár felé?

A fogyatékosági támogatásban részesülő, illetve annak gondnoka a jogosultság feltételeit érintő lényeges tények, körülmények megváltozásáról 15 napon belül köteles értesíteni a kincstárat.

Vakok személyi járadéka

2001. június 30-ig a 18. életévét betöltött erősen látáscsökkenet vagy vak személy részére a vakok személyi járadékát állapították meg. 2001. július 1-jétől új jogosult részére a vakok személyi járadékát nem lehet megállapítani.

A vakok személyi járadékában részesülő személy a járadék helyett kérheti a fogyatékosági támogatás megállapítását.

EGÉSZSÉGGÁROSODÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ ELLÁTÁS

Rokkantsági járadék

Ki jogosult a rokkantsági járadékra?

Rokkantsági járadékra jogosult a 18. életévét betöltött személy, ha 25. életévének betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80%-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett.

A rokkantsági járadék megállapítása függ a megszerzett szolgálati időtől?

Tekintettel arra, hogy a járadékot a fiatal egészségkárosodott személyek részére állapítják meg, a járadék megállapításához nem kell szolgálati idővel rendelkezni.

Mikor lehet benyújtani a rokkantsági járadék megállapítása iránti kérelmet?

Legkorábban a 18. életév betöltésekor, de még a 25. életév betöltése előtt.

Hol kell kérni a rokkantsági járadék megállapítását?

A lakóhely szerint illetékes nyugdíjbiztosítási szervnél. Az ellátást a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság folyósítja.

A kérelem alapján ki állapítja meg az egészségkárosodás mértékét?

A nyugdíjbiztosítási szerv a benyújtott kérelem alapján megkeresi az orvos szakértői szervet az egészségkárosodás megállapítása céljából.

A rokkantsági járadék folyósítása mellett lehet-e a magasabb összegű családi pótlékot vagy a fogyatékosági támogatást folyósítani?

Igen, a járadékos részére lehet folyósítani vagy a magasabb összegű családi pótlékot, vagy a fogyatékosági támogatást.

A rokkantsági járadék folyósítása mellett lehet-e árvaellátást folyósítani?

Nem. Az árvaellátás hozzátartozói nyugellátásnak minősül, ezért a járadékos árvaellátásra nem jogosult. Ha azonban az árvaellátás összege magasabb, mint a rokkantsági járadék összege, a járadék helyett kérheti az árvaellátás folyósítását.

Mennyi a rokkantsági járadék összege?

2014-ban a rokkantsági járadék összege 33.300,- forint.

Lehet-e a rokkantsági járadék folyósítása mellett kereső tevékenységet folytatni?

Amennyiben a járadékban részesülő személy egészségi állapota engedi, a járadék folyósítása mellett folytathat kereső tevékenységet.

TERMÉSZETBENI ELLÁTÁSOK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK

Közgyógyellátás

A szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapot megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentésére közgyógyellátási igazolvány adható ki.

A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező személy térítésmentesen jogosult a társadalombiztosítási támogatásba befogadott

- járóbeteg-ellátás keretében rendelhető gyógyszerekre - ideértve a különleges táplálkozási igényt kielégítő tápszereket is - gyógyszerkerete erejéig, (az egyéni gyógyszerkeret legfeljebb 12.000,- Ft, az éves eseti keret 6.000,- Ft)
- gyógyászati segédeszközökre, ideértve a protetikai és fogszabályozó eszközöket is, valamint azok javítására és kölcsönzésére, továbbá
- az orvosi rehabilitáció céljából igénybe vehető gyógyászati ellátásokra.

Hova kell benyújtani a közgyógyellátás megállapítása iránti kérelmet?

Az alanyi és a normatív alapon járó közgyógyellátás megállapítása iránti kérelmet a lakóhely szerint illetékes járási hivatalhoz. A közgyógyellátás méltányosságból történő megállapítása iránti kérelmet a lakóhely szerint illetékes önkormányzat jegyzőjéhez kell benyújtani.

Ki jogosult alanyi jogon a közgyógyellátásra?

A lakóhely szerint illetékes járási hivatal alanyi jogon közgyógyellátásra való jogosultságot állapíthat meg:

- az intézeti elhelyezett, az intézeti és állami nevelt kiskorú;
- a rendszeres szociális segélyben részesülő egészségkárosodott személy;
- a pénzellátásban részesülő hadigondozott és a nemzeti gondozott;
- a központi szociális segélyben részesülő;
- a rokkantsági járadékos;
- az aki, vagy aki után szülője vagy eltartója magasabb összegű családi pótlékban részesül, továbbá az,
- aki rokkantsági ellátásban részesül és az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg a 30%-os mértéket,
- az, aki rokkantsági ellátásban részesül és 2011. december 31-én I. vagy II. csoportú rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra volt jogosult,

- az, aki rokkantsági ellátásban részesül, de nem tartozik az utóbbi két feltétel hatálya alá és a közgyógyellátásra való jogosultságát 2012. április 15-éig megállapították,
- az aki öregségi nyugdíjban részesül és 2011. december 31-én I. vagy II. csoportú rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra volt jogosult, vagy öregségi nyugdíjban részesül, és a nyugdíjra való jogosultságának megállapítását megelőző napon rokkantsági ellátásban részesült I-II. csoportú rokkantságára tekintettel, vagy egészségi állapota nem haladta meg a 30%-os mértéket.

A fogyatékosági támogatásban részesülő személy alanyi jogon jogosult a közgyógyellátásra?

A fogyatékosági támogatás önmagában nem jogosít alanyi jogon a közgyógyellátásra. Ha azonban a fogyatékosági támogatásban részesülő rokkantsági járadékban részesül, a járadék folyósítása alapján jogosult a közgyógyellátásra. Ha rokkantsági járadékban nem részesül, normatív alapon kérheti a közgyógyellátás megállapítását, ha a feltételeknek megfelel.

Ki jogosult normatív alapon a közgyógyellátásra?

Normatív alapon jogosult közgyógyellátásra az a személy, akinek esetében a havi rendszeres gyógyító ellátásnak az egészségbiztosítási szerv által elismert térítési díja

- az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 10%-át meghaladja (2.850,- forint) feltéve, hogy
- a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét (28.500,- forint), egyedül élő esetén 150%-át (42.750,- forint).

Mely esetben lehet a közgyógyellátást méltányosságból megállapítani?

A települési önkormányzat képviselő-testülete méltányosságból állapítja meg a közgyógyellátást annak a szociálisan rászorult személynek, akinek esetében a települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek fennállnak.

Mely naptól állapítják meg a közgyógyellátásra való jogosultságot?

A jogosultság kezdő időpontja a jogosultságot megállapító határozat meghozatalát követő 15 nap.

Mennyi az egyéni gyógyszerkeret összege?

Az egyéni gyógyszerkeret összege a jogosult egyéni havi rendszeres gyógyszerköltsége, de 2014. évben legfeljebb havi 12.000,- forint lehet. Amennyiben az egyéni rendszeres gyógyszerköltség a havi 1.000,- forintot nem éri el, egyéni gyógyszerkeret nem kerül megállapításra.

Mennyi az eseti gyógyszerkeret összege?

Az eseti keret éves összege 2014. évben 6.000,- forint.

Amennyiben a közgyógyellátásra jogosult személy részére egyéni gyógyszerkeret nem kerül megállapításra, a gyógyszerkeret megegyezik az eseti kerettel.

Mely esetben kell megszüntetni a közgyógyellátásra való jogosultságot?

Meg kell szüntetni a közgyógyellátásra való jogosultságot, ha

- az igazolvány kiállítására jogosultság hiányában került sor, vagy
- a jogosultság az igazolvány kiállítását követően megszűnt, vagy
- a jogosult az igazolványt rosszhiszeműen, a jogszabályokkal ellentétesen használta fel.

Ápolási díj

Az ápolási díj a súlyosan fogyatékos, tartósan beteg hozzátartozót ápoló személy számára biztosítható ellátás, amelynek célja azok segítése, akik hozzátartozójuk ápolása miatt kereső tevékenységet nem tudnak folytatni.

Az ápolási díjnak két formája volt, az alanyi jogú és a méltányossági ápolási díj. Annak az alanyi jogon ápolási díjra jogosult személynek, akinek a súlyosan fogyatékos hozzátartozója fokozott ápolást igényelt, emelt összegű ápolási díjat folyósítanak. E rendszer differenciálódik 2014. január 1-jétől.

2014. január 1-jétől bevezetésre kerül a kiemelt ápolási díj, mely a legsúlyosabb egészségi állapotú hozzátartozóikat gondozók számára állapítható meg. Az ellátásra jogosult az, aki által ápolott hozzátartozó jelentősen egészségkárosodott és önellátásra nem vagy csak segítséggel képes. Jogosult lehet a kiemelt ápolási díjra annak a folyamatos gondozást- ápolást igénylő súlyosan fogyatékos, tartósan beteg gyermeknek a hozzátartozója is, akire tekintettel a szülő magasabb összegű családi pótlékban részesül, és a betegség megfelel a miniszteri rendeletben meghatározott feltételeknek.

Ki állapítja meg az ápolási díjra való jogosultságot?

Az alanyi jogon járó, valamint a kiemelt ápolási díjat az ápolást végző személy lakóhelye szerint illetékes járási hivatal, a méltányosságból megállapított ápolási díjat a lakóhely szerint illetékes önkormányzat képviselő-testülete.

Ki jogosult alanyi jogon ápolási díjra?

A jegyes kivételével a hozzátartozó, ha állandó és tartós gondozásra szoruló

- súlyosan fogyatékos (életkorra tekintet nélkül), vagy
- tartósan beteg 18 év alatti gyermek gondozását, ápolását végzi.

Az ápolási díj megállapítása szempontjából ki tekinthető hozzátartozónak?

A közeli hozzátartozók, azaz: a házastárs, a bejegyzett élettárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és neveltgyermek, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő, valamint a testvér; valamint a hozzátartozó: az élettárs, az egyeneságbeli rokon házastársa, bejegyzett élettársa, a házastárs, a bejegyzett élettárs egyeneságbeli rokona és testvére, valamint a testvér házastársa, bejegyzett élettársa.

Az ápolási díjra való jogosultság szempontjából ki minősül súlyosan fogyatékos személynek?

Akinek

- segédeszközzel, vagy műtéti úton nem korrigálható módon látóképessége teljesen hiányzik vagy aliglátóként minimális látásmaradvánnyal rendelkezik és ezért kizárólag tapintó-halló életmód folytatására képes,
- hallásvesztése oly mértékű, hogy a beszédnek hallás útján történő megértésére és spontán elsajátítására segédeszközzel nem képes és halláskárosodása miatt a hangzó beszéd érthető ejtése elmarad,
- értelmi akadályozottsága genetikai, illetőleg magzati károsodás vagy szülési trauma következtében, továbbá a tizennegyedik életévet megelőzően bekövetkező súlyos betegség miatt középsúlyos vagy annál nagyobb mértékű, továbbá aki IQ értékétől függetlenül a személyiség egészét érintő (pervezív) fejlődési zavarban szenved, és az autonómiai tesztek alapján állapota súlyosnak vagy középsúlyosnak minősíthető (BNO szerinti besorolása: F84.0-F84.9),
- mozgásszervi károsodása, illetőleg funkciózavara olyan mértékű, hogy helyváltoztatása a külön jogszabályban meghatározott segédeszköz állandó és szükségszerű használatát igényli, vagy állapota miatt helyváltoztatásra még segédeszközzel sem képes, vagy végtaghiány miatt önmaga ellátására nem képes,

- és állandó ápolásra, gondozásra szorul.

Mennyi az alanyi jogon megállapított ápolási díj összege?

Az alanyi jogon megállapított ápolási díj összege a költségvetési törvényben meghatározott alapösszeg, mely 2013-ban 29.500,- Ft.

Milyen igazolásokat kell az ápolási díj megállapítása iránti kérelemhez mellékelni?

Az ápolási díj megállapítása iránti kérelemhez mellékelni kell a házi orvos igazolását arról, hogy az ápol

- súlyosan fogyatékos, vagy tartósan beteg, és
  - arra vonatkozó szakvéleményét, hogy az ápol
- állandó és tartós gondozásra szorul.

Az ápoltnak is alá kell írni az ápolási díj megállapítása iránt benyújtott kérelmet?

Igen. Ha a kérelmet az ápol

személy nem írja alá, akkor a hatóság megvizsgálja ennek okát, és a vizsgálat eredményének figyelembevételével dönt a kérelemről.

A házi orvos milyen iratok alapján állítja ki a tartósan betegségről, vagy súlyosan fogyatékos állapot fennállásáról szóló igazolást?

- a rehabilitációs hatóság szakvéleménye,
  - a szakmailag illetékes szakfelügyelő főorvos igazolása, vagy
  - a fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézmény vagy területileg illetékes szakrendelő intézet szakorvosa által kiadott zárójelentés, igazolás
- alapján állítja ki.

A házi orvos az ápol

súlyosan fogyatékos állapotáról szóló igazolást a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján is kiállíthatja.

Mi a teendő abban az esetben, ha az ápoló nem ért egyet a házi orvos igazolásával, mert nem minősítette az ápol

tartósan beteg, vagy súlyosan fogyatékos személynek?

Az igazolás felülvizsgálatát a járási hivatal népegészségügyi intézetének tisztiorvosa által kijelölt, az ápolást indokoló diagnózis szerinti szakorvostól vagy szervtől kérheti

Mi a teendő abban az esetben, ha az ápoló nem ért egyet a házi orvos szakvéleményével, amely szerint az ápolat nem szorul állandó ápolásra, gondozásra?

Ha az ápoló a házi orvos által kiállított szakvéleménnyel nem ért egyet, a szakvélemény felülvizsgálatát a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság (Főigazgatóság) mint módszertani feladatot ellátó szerv által kijelölt szakértőtől kérheti.

Mely esetben állapítanak meg emelt összegű ápolási díjat?

Ha a fokozott ápolást igénylő súlyosan fogyatékos személy a kiemelt ápolási díjra való jogosultság feltételeinek nem felel meg.

Mennyi az emelt összegű ápolási díj összege?

Az emelt összegű ápolási díj összege azonos a költségvetési törvényben meghatározott alapösszeg 130%-val (38.350,- Ft), **2014. január 1-jétől az alapösszeg 150%-val (44.250 Ft).**

Ki minősül fokozott ápolást igénylő személynek?

Fokozott ápolást igénylő az a személy, aki mások személyes segítsége nélkül önállóan nem képes

- étkezni, vagy
- tisztálkodni, vagy
- öltözködni, vagy
- illemhelyet használni, vagy
- lakáson belül - segédeszköz igénybevételével sem - közlekedni,

feltéve, hogy esetében a fentiek közül legalább három feltétel egyidejűleg fennáll.

Ki állapítja meg, hogy a súlyosan fogyatékos ápolat fokozott ápolást igényel?

Ha az ápolási díj megállapítását a fokozott ápolást igénylő súlyosan fogyatékos személy gondozására tekintettel kéri, a fokozott ápolást igénylő súlyosan fogyatékos állapot vizsgálatáról szóló szakvéleményt Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság által kijelölt szakértő készíti el.

A Főigazgatóság által kijelölt szakértő az ápolás helyszínén történő vizsgálat időpontjáról az ápolást végző személyt a vizsgálat lefolytatását legalább három munkanappal megelőzően értesíti.

Kinek állapítható meg a *kiemelt* ápolási díj?

Annak a személynek, aki

- a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény szerinti „E” minősítési kategóriába sorolt hozzátartozójának gondozását, ápolását végzi, vagy
- olyan hozzátartozójának gondozását, ápolását végzi, aki után a magasabb összegű családi pótlékot miniszteri rendeletben meghatározott súlyosságú betegségre vagy fogyatékosagra tekintettel folyósítják.

Mennyi a *kiemelt* ápolási díj összege?

A *kiemelt* ápolási díj összege a költségvetési törvényben meghatározott alapösszeg 180%-a, 53.100 Ft.

Milyen igazolást kell benyújtani a *kiemelt* ápolási díj megállapítása iránti kérelemhez?

- 18. életévét betöltött személy esetén a rehabilitációs hatóság érvényes és hatályos szakhatósági állásfoglalását az ápolott személy egészségi állapotáról, vagy
- 18 év alatti gyermek esetén a *kiemelt* ápolási díjra való jogosultságot megalapozó körülményekről szóló szakorvosi igazolást.

Gyermekek esetén ki állítja ki a *kiemelt* ápolási díjra való jogosultságot megalapozó körülményekről szóló igazolást?

A szülőnek az igazolás kiállítása céljából azt a szakorvost kell felkeresnie, aki a magasabb összegű családi pótlékra jogosító igazolást is kiállította.

A szakorvos mely esetben állítja ki a *kiemelt* ápolási díjra való jogosultságot megalapozó körülményekről szóló szakorvosi igazolást?

A szakorvos az igazolást annak a személynek állítja ki, aki olyan 18. életévét be nem töltött hozzátartozójának ápolását, gondozását végzi, aki az 5/2003.(II.19.) ESzCsM rendelet 1. számú melléklete szerinti, az ott meghatározott súlyosságú betegségek vagy fogyatékoságok valamelyikében szenved, és akinek ezzel egyidejűleg *kiemelt* ápolási szükséglete áll fenn.

Mely esetben áll fenn a gyermek *kiemelt* ápolási szükséglete?

Kiemelt ápolási szükséglete áll fenn annak a gyermeknek, aki - tartós betegségéből, fogyatékoságából eredően

- másvalaki személyes segítségével nem képes az illemhelyet használni és lakáson belül - segédeszköz igénybevételével sem - közlekedni, továbbá

- másvalaki személyes segítsége nélkül nem képes az étkezéssel, a tisztálkodással vagy az öltözködéssel kapcsolatos tevékenységcsoportok közül legalább kettőt ellátni.

Meddig érvényes a kiemelt ápolási díjra való jogosultságot megalapozó körülményekről szóló igazolás?

Az igazolás érvényességi ideje legfeljebb a gyermek magasabb összegű családi pótlékra jogosító állapotának felülvizsgálatáig érvényes. Ha a gyermek egészségi állapota alapján felülvizsgálatra nincs szükség, az igazolás a gyermek 18. életévének betöltéséig érvényes.

Ha az ápoltság személy a 18. életévét betöltötte és tanulmányaira tekintettel magasabb összegű családi pótlékot folyósítanak, a tanulmányok befejezéséig, a már benyújtott igazolás alapján a korábban megállapított kiemelt ápolási díj tovább folyósítható.

Méltányosságból kinek lehet ápolási díjat megállapítani?

A települési önkormányzat képviselő-testülete - az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek fennállása esetén - méltányossági ápolási díjat állapíthat meg annak a hozzátartozónak, aki 18. életévét betöltött tartósan beteg személy ápolását, gondozását végzi.

Ha az önkormányzat méltányosságból állapít meg ápolási díjat, a jogosultságot kötheti- e jövedelmi feltételhez?

Igen, az önkormányzat a helyi rendeletében az ápolási díj megállapítását jövedelmi feltételhez kötheti.

Az ápolási díjra való jogosultság szempontjából ki minősül tartósan beteg személynek?

Aki előreláthatólag három hónapnál hosszabb időtartamban állandó ápolást, gondozást igényel.

Mennyi a méltányosságból megállapított ápolási díj összege?

A méltányosságból megállapított ápolási díj összege a költségvetési törvényben meghatározott alapösszeg 80%-a (23.600,- Ft).

Meg lehet állapítani az ápolási díjat, ha az ápoló más rendszeres pénzellátásban is részesül?

Csak abban az esetben, ha a folyósított rendszeres pénzellátás összege nem haladja meg az ápolási díj összegét. Ebben az esetben a rendszeres pénzellátás összegét egészítik ki az ápolási díj összegéig.

Ha a különbözet az ezer forintot nem éri el, a jogosult részére ezer forint összegű ápolási díjat kell megállapítani.

Az ápolási díj megállapításának feltétele-e, hogy az ápoló és az ápolat közös háztartásban éljen?

A törvény az ápolási díj megállapításának feltételeként nem írja elő, hogy az ápoló és az ápolat közös háztartásban, vagy azonos lakcímen éljen, természetesen az önkormányzat megvizsgálja, hogy az ápoló ápolási kötelezettségének eleget tesz-e.

Mely esetben jogosult az ápoló a saját jogú nyugellátás, korhatár előtti ellátás, szolgálati járandóság, balettművészeti életjáradék, átmeneti bányászjáradék, rokkantsági ellátás vagy rehabilitációs ellátás mellett a teljes összegű ápolási díjra?

Ha a súlyosan fogyatékos beteget ápoló személy részére a fenti ellátás valamelyikét állapítják meg, továbbra is jogosult az ápolási díjra, feltéve, hogy az ápolási díjat a fenti ellátás megállapítása időpontjában több mint tíz éve folyósítják.

Milyen időtartamnak minősül az ápolási díj folyósításának időtartama?

Az ápolási díj folyósításának időtartama nyugdíjszerző szolgálati időnek minősül, mivel a folyósított összegből 10% nyugdíjjáradékot vonnak.

Ha a nyugellátásban részesülő személy részére ápolási díjat folyósítanak, az ő esetében is levonják a 10%-os mértékű nyugdíjjáradékot?

A saját jogú nyugdíjban részesülő személy az ápolási díj után nyugdíjjáradékot nem fizet.

Az ápolási díjban részesülő személy jogosult-e egészségügyi szolgáltatásra?

Az ápolási díjban részesülő személy az ellátás folyósítása alatt, valamint annak megszűnésétől számított 45 napig jogosult az egészségügyi szolgáltatásra.

Mely esetben nem jogosult az ápolási díjra a hozzátartozó?

Abban az esetben, ha az ápolat személy

- két hónapot meghaladóan fekvőbeteg-gyógyintézeti, valamint nappali ellátást nyújtó vagy bentlakásos szociális intézményi ellátásban, illetőleg óvodai, gyermekvédelmi szakellátást nyújtó bentlakásos intézményi elhelyezésben részesül, vagy közoktatási intézmény tanulója, illetőleg felsőoktatási intézmény nappali tagozatos hallgatója kivéve, ha
- a közoktatási intézményben eltöltött idő a kötelező tanórai foglalkozások időtartamát nem haladja meg, vagy

- az óvoda, a nappali ellátást nyújtó szociális intézmény igénybevételének, illetőleg a felsőoktatási intézmény látogatási kötelezettségének időtartama átlagosan a napi 5 órát nem haladja meg, vagy
- az óvoda, a közoktatási, illetőleg a felsőoktatási intézmény látogatása, vagy a nappali ellátást nyújtó szociális intézmény igénybevétele csak az ápolást végző személy rendszeres közreműködésével valósítható meg,
- ha az ápoló
  - rendszeres pénzellátásban részesül, és annak összege meghaladja az ápolási díj összegét, ide nem értve azt a táppénzt, amelyet az ápolási díj folyósításának időtartama alatt végzett keresőtevékenységéből adódó biztosítási jogviszony alapján - keresőképtelenné válása esetén - folyósítanak,
  - szakiskola, középiskola, illetve felsőoktatási intézmény nappali tagozatos tanulója, hallgatója,
  - keresőtevékenységet folytat és munkaideje - az otthon történő munkavégzés kivételével - a napi 4 órát meghaladja,

Megállapítható-e az ápolási díj annak a személynek, akinek tartósan beteg gyermeke kollégiumi ellátásban részesül, s csak hétvégeken tartózkodik otthon?

Ha a tartósan beteg gyermek csak hétvégén tartózkodik otthon, az ápolási díj megállapítására nincs lehetőség.

Megállapítható-e az ápolási díj annak a hozzátartozónak, akinek tartósan beteg gyermeke általános iskolába jár, s nem veszi igénybe a napközi ellátást?

Az ápolási díjat meg lehet állapítani, ha a tartósan beteg gyermek csak a kötelező tanórai foglalkozásokon vesz részt.

Mely esetben kell megszüntetni az ápolási díj folyósítását?

Abban az esetben, ha

- az ápolat személy állapota az állandó ápolást már nem teszi szükségessé,
- az ápolást végző személy a kötelezettségét nem teljesíti,
- az ápolat személy meghal,
- az ápolást végző vagy az ápolat személy tartózkodási joga megszűnt vagy tartózkodási jogának gyakorlásával felhagyott,
- a jogosultságot kizáró körülmény következik be.

Az ápolat halála esetén mikor szüntetik meg az ápolási díj folyósítását?

Az ápolat személy halála esetén az ápolási díj folyósítását a halál időpontját követő második hónap utolsó napjával kell megszüntetni.

Gyermekek részére megállapítható támogatások

Normatív tankönyvtámogatás

Ki jogosult normatív alapon tankönyvre?

Normatív alapon jogosult tankönyvre

A nappali rendszerű oktatásban résztvevő

- tartósan beteg
- testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos,
- pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl. dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar)
- három vagy többgyermekes családban él,
- nagykorú és saját jogán családi pótlékra jogosult gyermek, személy.

A jogosultság igazolása

A normatív kedvezményre való jogosultságot a tartósan beteg, három- vagy többgyermekes családban élő gyermek esetén, nagykorú és saját jogán családi pótlékban részesülő személy esetén a hasonló jogcímen folyósított családi pótlékról – a családtámogatási kifizetőhely által – kiállított igazolással, illetve ha a családi pótlékra való jogosultság a legmagasabb életkor elérése miatt megszűnt, szakorvosi igazolással.

- sajátos nevelési igényű gyermek esetén a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleményével
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény esetén az erről szóló határozattal kell igazolni.

Igény bejelentése

Az igényjogosultságot az iskolai tankönyvrendelés elkészítése előtt, az iskola által meghatározott időben kell bejelenteni. Ha a bejelentés későbbi időpontban történik – beleértve az iskolaváltást is – az iskola a tankönyvek kölcsönzésével, a napköziben, tanulószobán elhelyezett tankönyvek rendelkezésre bocsátásával köteles az igényt teljesíteni.

Étkezési térítési díjkedvezmény

Gyermekétkeztetés esetén

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás, az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő,
- fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó intézményben elhelyezett, gyermek az intézményi térítési díj 100%-át
- a fentiek alá nem tartozó, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek, tanuló után az intézményi térítési díj 50%-át
- három- vagy többgyermekes családoknál gyermekenként az intézményi térítési díj 50%-át kedvezményként kell biztosítani.

Meddig jár a normatív kedvezmény?

A normatív kedvezményt a tanuló után a nappali rendszerű oktatásban való részvétele befejezéséig jár.

Jár-e normatív kedvezmény a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő - nevelőszülőnél, gyermek-otthonban, vagy más bentlakásos intézményben nevelkedő - ideiglenes hatállyal elhelyezett, átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek után?

A gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő - nevelőszülőnél, gyermek-otthonban, vagy más bentlakásos intézményben nevelkedő - ideiglenes hatállyal elhelyezett, átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek után nem vehető igénybe a normatív kedvezmény.

A normatív kedvezményen felül lehet-e további kedvezményt megállapítani?

A gyermek lakóhelye szerint illetékes önkormányzat, illetve - ha a gyermek közoktatási intézményben részesül étkezésben - a nevelési-oktatási intézmény vezetője - a fenntartó által megállapított szabályok keretei között - a gyermek egyéni rászorultsága alapján további gyermekenkénti kedvezményt állapíthat meg.

Napi hány étkezést biztosítanak a gyermekétkeztetés keretében?

Ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkezést és két további étkezést.

A normatív kedvezményre jogosult gyermeknek igénybe kell venni a napközit annak érdekében, hogy a kedvezményben részesülhessen?

Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető.

Kit lehet a normatív kedvezmény megállapításához közös háztartásban élőként kell figyelembe venni?

- a tizennyolc éven aluli,
- a huszonöt évesnél fiatalabb, közoktatásban nappali rendszerű oktatásban részt vevő, illetve felsőoktatásban nappali tagozaton tanuló, valamint
- az életkortól függetlenül a tartósan beteg vagy súlyos fogyatékos gyermekeket.

A normatív kedvezmény megállapításához a térítési díj fizetésére kötelezett nyilatkozatát be kell szerezni. A nyilatkozatnak tartalmaznia kell a fizetésre kötelezettel közös háztartásban élő vagy intézményben elhelyezett

- 18 éven aluli,
- 25 évesnél fiatalabb és oktatási intézmény nappali tagozatán tanuló, valamint
- tartósan beteg vagy súlyos fogyatékos gyermekeinek számát.

A gyermekek számában történt változást az intézmény vezetőjének a változást követő 15 napon belül be kell jelenteni.

Az eltartott gyermekek számának megváltozása esetén az új térítési díjat a változást követő hónap első napjától kell megfizetni.

A térítési díj meg nem fizetése esetén késedelmi pótlék nem állapítható meg.

SZOCIÁLIS ALAPSZOLGÁLTATÁSOK

Étkeztetés

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen

- koruk,
- egészségi állapotuk,
- fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségeik,
- szenvedélybetegségeik vagy
- hajléktalanságuk miatt.

A jogosultsági feltételek részletes szabályait a települési önkormányzat rendeletben határozza meg.

Házi segítségnyújtás

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében biztosítják az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást.

A házi segítségnyújtás keretében milyen segítséget nyújtanak?

- az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését,
- az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.

A házi segítségnyújtás biztosítását megelőzően vizsgálják az igénylő gondozási szükségletét?

Igen. A házi segítségnyújtás igénybevételét megelőzően vizsgálni kell a gondozási szükségletet. A szolgáltatás iránti kérelem alapján az intézményvezető, illetőleg a jegyző által felkért szakértő végzi el az igénylő gondozási szükségletének vizsgálatát.

Milyen időtartamban biztosítják a házi segítségnyújtást?

A házi segítségnyújtást a megállapított napi gondozási szükségletnek megfelelő időtartamban, de legfeljebb napi 4 órában nyújtják. Ha a gondozási szükséglet a napi 4 órát meghaladja, a szolgáltatást igénylőt tájékoztatják a bentlakásos

intézményi ellátás igénybevételének lehetőségéről, ebben az esetben a szolgáltatást igénylő az intézményi elhelyezés időpontjáig napi 4 órában történő házi segítségnyújtásra jogosult.

Családsegítés

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A jegyző, továbbá a szociális, egészségügyi szolgáltató, intézmény, valamint a gyermekjóléti szolgálat, a pártfogói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat jelzi, a társadalmi szervezetek, egyházak és magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatónak, intézménynek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás keretében milyen szolgáltatást biztosítanak?

- az ellátott személy segélyhívása esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését,
- a segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedések megtételét,
- szükség esetén további egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás igénybevétele szempontjából ki a szociálisan rászoruló?

- az egyedül élő 65 év feletti személy,
- az egyedül élő súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, vagy
- a kétszemélyes háztartásban élő 65 év feletti, illetve súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, ha egészségi állapota indokolja a szolgáltatás folyamatos biztosítását.

Támogató szolgáltatás

A támogató szolgáltatás célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén.

Mi a támogató szolgáltatás feladata?

- az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása (speciális személyi szállítás, szállító szolgálat működtetése),
- az általános egészségi állapotnak és a fogyatékoság jellegének megfelelő egészségügyi-szociális ellátásokhoz, valamint a fejlesztő tevékenységhez való hozzájutás személyi és eszközfeltételeinek biztosítása,
- információnyújtás, ügyintézés, tanácsadás, a tanácsadást követően a társadalmi beilleszkedést segítő szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása,
- a jelnyelvi tolmácsszolgálat elérhetőségének biztosítása,
- segítségnyújtás a fogyatékos személyek kapcsolatkésztségének javításához, családi kapcsolatainak erősítéséhez speciális, önsegítő csoportokban való részvételükhöz,
- egyes szociális alapszolgáltatási részfeladatok biztosítása a fogyatékos személyek speciális szükségleteihez igazodóan,
- segítségnyújtás a fogyatékos emberek társadalmi integrációjának megvalósulásához, valamint a családi, a közösségi, a kulturális, a szabadidős kapcsolatokban való egyenrangú részvételhez szükséges feltételek biztosítása,
- a fogyatékos személy munkavégzését, munkavállalását segítő szolgáltatások elérhetőségének, igénybevételeinek elősegítése.

A támogató szolgáltatás igénybevétele során ki minősül szociálisan rászorultnak?

Súlyosan fogyatékos a fogyatékosági támogatásban, vakok személyi járadékában, illetve magasabb összegű családi pótlékban részesülő személy.

A súlyos fogyatékoságot milyen irattal lehet igazolni?

- az ellátás megállapítását, illetve folyósítását igazoló határozattal vagy más okirattal,
- az ellátás megállapításának alapjául szolgáló, a fogyatékoság fennállását igazoló szakvéleménnyel.

Ha a szakvélemény a következő felülvizsgálat (ellenőrző vizsgálat) időpontját, illetve az állapot fennállásának várható idejét tartalmazza, a jogosultság eddig az időpontig áll fenn.

Nappali ellátás

A nappali ellátás hajléktalan személyek és elsősorban a saját otthonukban élő,

- tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek,
- tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek,
- harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek

részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését.

Rendkívül indokolt esetben nappali ellátás olyan fogyatékos személyek részére is biztosítható, akire nézve szülője vagy más hozzátartozója gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban vagy ápolási díjban részesül.

SZAKOSÍTOTT ELLÁTÁSI FORMÁK

Fogyatékos személyeket ellátó intézmények

Ki gondozható a fogyatékos személyek otthonában?

Az a fogyatékos személy, akinek oktatására, képzésére, gondozására csak intézményi keretek között van lehetőség.

Kiknek nyújt ellátást a fogyatékos személyek rehabilitációs intézménye?

Azoknak a fogyatékos, valamint mozgás-, illetve látássérült személyeknek elhelyezését szolgálja, akiknek oktatása, képzése, átképzése és rehabilitációs célú foglalkoztatása csak intézményi keretek között valósítható meg. Az intézmény előkészíti az ott élők családi és lakóhelyi környezetbe történő visszatérését, valamint megszervezi az intézményi ellátás megszűnését követő utógondozást.

Kiknek nyújt ellátást a fogyatékos személyek gondozóháza?

Azoknak a fogyatékos személyeknek biztosítanak ellátást, akiknek ellátása családjukban nem biztosított, vagy az átmeneti elhelyezést a család tehermentesítése teszi indokolttá.

Lakóotthon

A lakóotthon olyan nyolc-tizenkettő, illetve tizennégy pszichiátriai beteget vagy fogyatékos személyt - ideértve az autista személyeket is -, illetve szenvedélybeteget befogadó intézmény, amely az ellátást igénybevevő részére életkorának, egészségi állapotának és önellátása mértékének megfelelő ellátást biztosít.

Milyen típusai vannak a lakóotthonnak?

- fogyatékos személyek lakóotthona;
- pszichiátriai betegek lakóotthona;
- szenvedélybetegek lakóotthona.

Milyen lakóotthoni ellátási formák léteznek?

A lakóotthoni ellátás formái fogyatékos személyek lakóotthona esetében:

- rehabilitációs célú lakóotthon,
- ápoló-gondozó célú lakóotthon;

pszichiátriai, illetve szenvedélybetegek lakóotthona esetében rehabilitációs célú lakóotthon.

Ki helyezhető el rehabilitációs célú lakóotthonban?

- aki intézményi elhelyezés során felülvizsgálatban részt vett, és a felülvizsgálat eredménye, illetve a gondozási terv és egyéni fejlesztés alapján lakóotthoni elhelyezése az önálló életvitel megteremtése érdekében indokolt;
- aki családban él és képességei fejlesztése, valamint ellátása lakóotthoni keretek között biztosítható és rehabilitációja családjában nem oldható meg;
- önellátásra legalább részben képes;
- lakóotthonba kerülése időpontjában a tizenhatodik életévét már betöltötte, de a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt még nem.

Ki helyezhető el a fogyatékos személyek ápoló-gondozó célú lakóotthonába?

A fogyatékos személyek ápoló-gondozó célú lakóotthonába - intézményből történő elhelyezés esetén a felülvizsgálat és az egyéni fejlesztés eredményeire figyelemmel - a fogyatékoság jellegétől és súlyosságától függetlenül helyezhető el fogyatékos személy. A nagykorú fogyatékos személy fogyatékos személyek ápoló-gondozó célú lakóotthonában történő elhelyezésének feltétele a benyújtott orvosi dokumentáció felhasználásával lefolytatott alapvizsgálat elvégzése.

Az ápoló-gondozó célú lakóotthon az ellátottnak teljes körű ellátást biztosít.

Az intézmények igénybevételével kapcsolatos tudnivalók

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője szóbeli vagy írásbeli kérelmére, indítványára történik.

Mi alapozza meg a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményi jogviszony keletkezését?

- a lakóhely szerint illetékes települési önkormányzat képviselő-testületének határozata,
- a bíróság ideiglenes intézkedést tartalmazó végzése,
- a bírói ítélet,
- az átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek esetében a gyámhivatal határozata,
- a személyes gondoskodás iránti kérelemről dönteni jogosult személy intézkedése alapozza meg.

Pszichiátriai betegek ellátását biztosító bentlakásos intézményi szolgáltatás kötelező igénybevételét a bíróság abban az esetben rendeli el, ha

- a pszichiátriai beteg további fekvőbeteg gyógyintézeti elhelyezést nem igényel, és saját lakóhelyére nem bocsátható vissza, mivel önmaga ellátására nem képes, ellátásra alkalmas családtagja nincs, illetve
- a korábban szociális, vagy egészségügyi ellátásban részesült személy esetében tartós bentlakásos intézményi elhelyezés indokolt.

Milyen szakvélemények szükségesek az intézményi ellátások igényléshez?

A fogyatékos személyek, illetve a pszichiátriai és szenvedélybetegek bentlakásos intézményébe történő felvétel, valamint a pszichiátriai betegek nappali ellátásának igénybevétele iránti kérelemhez mellékelni kell az igénybe vevő szakorvosának, kezelőorvosának szakvéleményét.

A fogyatékos személyek nappali ellátásának igénybevétele iránti kérelemhez mellékelni kell a fogyatékoság fennállását igazoló,

- a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság, illetve az országos szakértői és rehabilitációs tevékenységet végző bizottság szakértői véleményét vagy
- a fogyatékoság jellege szerinti szakorvosi leletet vagy
- a fogyatékosági támogatás, a vakok személyi járadéka illetve magasabb összegű családi pótlék megállapításáról dokumentumot.

Kiskorú esetében a fogyatékos személyek otthonába történő elhelyezés iránti kérelemhez mellékelni kell a területileg illetékes szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleményét.

A közösségi pszichiátriai ellátás igénybevételére irányuló kérelemhez mellékelni kell a pszichiáter vagy neurológus szakorvos szakvéleményét a pszichiátriai betegség fennállásáról. Ha a szolgáltatást igénylő nem rendelkezik szakvéleménnyel, a szolgáltatás részére a kérelem benyújtásától számított legfeljebb három hónapig átmeneti jelleggel biztosítható.

Demens személyek ellátása esetén az igénybevételekre irányuló kérelemhez be kell nyújtani az orvosszakértői szerv vagy a Pszichiátriai/Neurológiai Szakkollégium által befogadott demencia centrum vagy pszichiáter, neurológus, geriáter szakorvos által kiállított, nappali ellátás esetén a demencia kórképet megállapító, bentlakásos intézményi ellátás esetén a demencia kórkép legalább középsúlyos fokozatát megállapító szakvéleményt.

Mikor szűnik meg az intézményi jogviszony?

Az intézményi jogviszony megszűnik

- az intézmény jogutód nélküli megszűnésével,
- a jogosult halálával,
- a határozott idejű intézeti elhelyezés esetén a megjelölt időtartam lejártával, kivéve, ha e törvény rendelkezései alapján az elhelyezés időtartama meghosszabbítható.

EGYÉB KEDVEZMÉNYEK

Személyi jövedelemadó kedvezmény

Ki jogosult az adókedvezményre?

A súlyosan fogyatékos személy.

Kit lehet súlyosan fogyatékos személynek tekinteni?

Súlyosan fogyatékos személynek azt kell tekinteni, aki az összevont adóalap adóját csökkentő kedvezmény igénybevétele szempontjából súlyos fogyatékoságnak minősülő betegségekről szóló kormányrendeletben említett betegségben szenved, továbbá, aki rokkantsági járadékban részesül.

Az összevont adóalap adóját csökkentő kedvezmény igénybevételére a fentiekén túl jogosult az a személy is, akinek a fogyatékosági támogatásra való jogosultságát külön jogszabály szerint megállapították.

Mekkora a kedvezmény mértéke?

Az adóév első napján érvényes havi minimálbér 5 százalékának megfelelő összeg (személyi kedvezmény).

Gépjárműadó fizetése alóli mentesség

Adómentes az a súlyos mozgáskorlátozott személy, a súlyos mozgáskorlátozott kiskorú, a cselekvőképességet korlátozó (kizáró) gondnokság alatt álló súlyos mozgáskorlátozott nagykorú személyt rendszeresen szállító, vele közös háztartásban élő szülő - ideértve a nevelő-, mostoha- vagy örökbefogadó szülőt is (a továbbiakban együtt: mentességre jogosult adóalany) egy darab, 100 kW teljesítményt el nem érő, nem személytaxiként üzemelő személygépkocsija után legfeljebb 13.000,- forint erejéig. Ha a mentességre jogosult adóalany adóalanyisága és adókötelezettsége az adóévben több személygépkocsi után is fenn áll, akkor a mentesség kizárólag egy, a legkisebb teljesítményű személygépkocsi után jár.

Utazási kedvezmény

Ki jogosult az utazási kedvezményre?

Utazási kedvezmény igénybevételére jogosult:

- korlátlan számban megváltható kedvezményes menetjeggyel, vagy bármely viszonylatban megváltható, viszonylathoz kötött kedvezményes bérlettel az a vak személy, aki vakok személyi járadékában részesül, az erről szóló igazolás

alapján, vagy a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének érvényes arcképes igazolványával rendelkezik;

- korlátlan számban megváltható kedvezményes menetjeggyel, vagy bármely viszonylatban megváltható, viszonylathoz kötött kedvezményes bérlettel a Siketek és Nagyothallók Országos Szövetségének érvényes arcképes igazolványával utazó hallássérült személy;
- korlátlan számban megváltható kedvezményes menetjeggyel, vagy bármely viszonylatban megváltható, viszonylathoz kötött kedvezményes bérlettel az a személy, aki vagy aki után szülője vagy eltartója magasabb összegű családi pótlékban részesül, a Magyar Államkincstár Igazgatósága által kiállított hatósági bizonyítvány alapján,
- korlátlan számban megváltható kedvezményes menetjeggyel, vagy bármely viszonylatban megváltható, viszonylathoz kötött kedvezményes bérlettel a fogyatékosági támogatásban részesülő személy, a Magyar Államkincstár által kiállított hatósági bizonyítvány alapján,
- korlátlan számban megváltható kedvezményes menetjeggyel a fenti személyekkel együtt utazó személy.

Ki állítja ki az utazási kedvezmény igénybevételére jogosító hatósági bizonyítványt?

A Magyar Államkincstár Igazgatósága a magasabb összegű családi pótlék, valamint a fogyatékosági támogatás megállapításával állítja ki a hatósági bizonyítványt.

Az utazási kedvezmény mértéke

	Kedvezmények a helyközi közlekedésben		Kedvezmények a helyi közlekedésben
	jegykedvezmény	bérletkedvezmény	bérletkedvezmény
	(vasúti személyszállítás, HÉV, helyközi autóbussz közlekedés, kompés révközlekedés)		(helyi közúti és kötött-pályás közlekedés)
	[%]		[%]
vak személy	90	90	100
hallássérült személy	90	90	100
a magasabb összegű családi pótlékban részesülő gyermek, valamint a súlyosan fogyatékos személy	90	90	100
a magasabb összegű családi pótlékban részesülő gyermek, valamint a fogyatékosági támogatásban részesülő személy, a vak személy és hallássérült személy 1 fő kísérője	90	-	100

Utazási költségtérítés

A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló törvény szerint a fogyatékos gyermek korai fejlesztését és gondozását, fejlesztő felkészítését nyújtó intézmény igénybevételével kapcsolatban felmerült utazási költségekhez támogatás jár.

Az utazási költségtérítés mértéke megegyezik az adott távon menetrend szerint közlekedő közforgalmú közlekedési eszközök igénybevételére megszabott - a helyközi járatokon érvényes, a biztosított által igénybe vehető, a személyszállítási utazási kedvezményekről szóló jogszabályban meghatározott kedvezmény összegével csökkentett legolcsóbb díjtételű menetjegy árával. A hely-és pótjegyek árához nem jár utazási költségtérítés.

Azt a biztosítottat, aki a beutalásra jogosult orvos döntése alapján betegsége, egészségi állapota miatt tömegközlekedési eszközön utazni nem képes - melynek tényét és indokát a beutalásra jogosult orvos az utazási utalványon feltünteti -, utazási költségtérítésként kilométerenként 21 forint illeti meg. Amennyiben a biztosított egészségi állapota miatt kísérő szükséges, a fenti összeg együttesen illeti meg a biztosítottat és kísérőjét.

Az útvonal hosszának meghatározásánál az adott viszonylatban legrövidebb távon közlekedő tömegközlekedési eszköz útvonalát kell figyelembe venni.

A korai fejlesztést és gondozást, a fejlesztő felkészítést nyújtó intézmény igénybevételével kapcsolatban felmerült utazási költség megtérítéséhez utazási utalvány kiállítására a Szakértői és Rehabilitációs Bizottság vezetője jogosult. Az említett szolgáltatások igénybevételét a szolgáltatást nyújtó intézmény vezetője az erre a célra rendszeresített nyomtatványon igazolja.

A szolgáltatást nyújtó intézmény az „Utazási Utalvány betétlapja” elnevezésű, UTIK 10/a. számú nyomtatványt az Egészségbiztosítási Pénztáraknál (Budapesten a XIII. kerület Teve u. 1.) szerezheti be.

A SÚLYOS MOZGÁSKORLÁTOZOTT SZEMÉLYEK KÖZLEKEDÉSI ÉS EGYÉB KEDVEZMÉNYEI

A 102/2011.(VI.29.) Korm. rendelet rendelkezik a súlyos mozgáskorlátozott személyeket megillető közlekedési kedvezményekről, amely alapján gépkocsi szerzési és gépkocsi átalakítási támogatást lehet megállapítani.

Milyen közlekedési kedvezmény megállapítását kérheti a súlyos mozgáskorlátozott személy?

A személygépkocsi szerzési támogatás, valamint a személygépkocsi átalakítási támogatás megállapítását lehet kérni.

Milyen közlekedési kedvezmény megállapítását kérheti az egyéb fogyatékossgal rendelkező személy?

Az egyéb fogyatékossgal rendelkező személy új vagy használt gépkocsi vásárlásához kérhet gépkocsi szerzési támogatást.

Ki minősül súlyos mozgáskorlátozott személynek?

A kedvezmények megállapítása szempontjából súlyos mozgáskorlátozott személy:

- az a személy, aki mozgásszervi fogyatékosnak minősül, vagy halmozottan fogyatékosnak minősül és halmozott fogyatékossgai közül legalább az egyik mozgásszervi fogyatékossg,
- az a személy, aki a 18. életévét nem töltötte be és a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékossgokról szóló 5/2003. (II. 19.) ESZCSM rendelet 1. számú mellékletének L) pontjában meghatározott mozgásszervi fogyatékossgban szenved, vagy P) pontjában meghatározott többszörös és összetett betegségben szenved és többszörös és összetett betegségei közül legalább az egyik mozgásszervi fogyatékossgot okoz,
- a közlekedőképeségében súlyosan akadályozott személy, amennyiben ez az állapota várhatóan legalább három éven keresztül fennáll.

Ki minősül egyéb fogyatékossgal élő személynek?

Az a személy, aki

- fogyatékossgai támogatásra: látási, hallási, értelmi fogyatékosként, vagy azért jogosult, mert állapota a személyiség egészét érintő fejlődés átható zavara miatt, az autonómia-tesztek alapján súlyosnak vagy középsúlyosnak minősíthető, vagy azért, mert állapota kromoszóma-rendellenesség miatt súlyosnak vagy középsúlyosnak minősíthető,és állapota tartósan vagy

véglegesen fennáll, továbbá önálló életvitelre nem képes vagy mások állandó segítségére szorul. vagy

- a vakok személyi járadékában részesül, vagy
- fogyatékosági támogatásra halmozottan fogyatékos személyként jogosult, kivéve, ha egyik fogyatékosága mozgásszervi fogyatékoság, mivel ebben az esetben természetesen mozgásszervi fogyatékosnak tekinthető.
- a 18. életévét nem töltötte be, és magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló 5/2003. (II. 19.) ESZCSM rendelet 1. számú mellékletének K), pontjában meghatározott érzékszervi fogyatékos, vagy az M) pontjában meghatározott értelmi fogyatékos vagy N)1. pontja alapján autizmus betegségben szenved, vagy a P) pontban meghatározott többszörös és összetett betegségben szenved és többszörös és összetett betegségei közül legalább az egyik a K), M) vagy az N)1. pont szerinti betegség, illetve fogyatékoság.

Ki mi minősül a közlekedőképességében súlyosan akadályozott személynek?

A szakértői szerv közlekedőképességében súlyosan akadályozottnak minősíti azt a személyt, akinek a komplex minősítésre vonatkozó részletes szabályokról szóló 7/2012. (II. 14.) NEFMI rendelet 1. melléklete szerinti

- a) mozgásszervi részkárosodása,
- b) idegrendszeri károsodás okozta felső végtagi részkárosodása,
- c) idegrendszeri károsodásból eredő járászavara,
- d) alsó, illetve felső végtagi perifériás keringési károsodás miatti részkárosodása, vagy
- e) az egészségi állapot meghatározásának módszerére vonatkozó szabályok alapján az a)–d) pont szerinti két

részkárosodása együttesen eléri vagy meghaladja a 40%-ot, és közlekedési képessége a d4452, d4500, d4501 vagy d4702 FNO kódok szerint legalább súlyosan nehezített.

A szakértői szerv a szakvéleményét 60 napon belül adja ki.

A közlekedőképesség minősítésén túl mit tartalmaz még a szakvélemény?

A szakvélemény tartalmazza még:

- a közlekedőképesség súlyos akadályozottságának fennállását vagy fenn nem állását,
- a következő felülvizsgálat időpontját.

Hova kell benyújtani a közlekedőképesség megállapítása iránti kérelmet?

Az okmányirodák kijelöléséről és illetékességi területéről szóló kormányrendeletben meghatározott települési, a fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat jegyzőjénél lehet kezdeményezni.

Kérhető-e a szakértői szervtől a közlekedőképesség vizsgálata abban az esetben, ha az igénylő egyébként a Megyei Kormányhivatal Rehabilitációs Szakigazgatási Szervénél kezdeményezte a megváltozott munkaképességű személyek ellátásának megállapítását?

Igen. A közlekedőképesség vizsgálata a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól szóló törvény szerinti komplex minősítés keretében is kérhető.

Személygépkocsi szerzési támogatás

Milyen járművet lehet a személygépkocsi szerzési támogatással vásárolni?

- a súlyos mozgáskorlátozott, illetve egyéb fogyatékossgal élő személy esetén a közúti járművek műszaki megvizsgálásáról szóló rendelet értelmében új járműnek minősülő személygépkocsit, vagy
- a súlyos mozgáskorlátozott, illetve egyéb fogyatékossgal élő személy esetén újnak nem minősülő, de legfeljebb öt éve forgalomba helyezett személygépkocsit, vagy
- a súlyos mozgáskorlátozott személy esetén segédmotoros kerékpárnak minősülő, három- vagy négykerekű járművet, kivéve a quadot, vagy
- a súlyos mozgáskorlátozott személy esetén járműnek nem minősülő, sík úton önerejéből 10 km/óra sebességnél gyorsabban haladni nem képes gépi meghajtású kerekesszéket.

Mennyi a szerzési támogatás mértéke?

- új járműnek minősülő személygépkocsi vásárlása esetén 900.000,- forint,
- a súlyos mozgáskorlátozott személy speciális igényeinek megfelelő műszaki feltételekkel rendelkező, újnak nem minősülő, de legfeljebb négy éve forgalomba helyezett személygépkocsi esetén a vételár 60%-a, de legfeljebb 600.000,- forint,
- segédmotoros kerékpárnak minősülő, három- vagy négykerekű jármű esetén a vételár 60%-a, de legfeljebb 600.000,- forint, vagy

- járműnek nem minősülő, sík úton önerejéből 10 km/óra sebességnél gyorsabban haladni nem képes gépi meghajtású kerekesszék esetén a vételár 60%-a, de legfeljebb 600.000,- forint.

Az utóbbi két esetben vételárnak a társadalombiztosítási támogatással csökkentett vételár minősül.

Személygépkocsi átalakítás

Milyen átalakításra használható fel a támogatás?

Személygépkocsi átalakítási támogatás a személygépkocsinak

- a vezetés feltételeként külön jogszabály alapján előírt automata sebességváltóval, vagy más segédberendezéssel történő felszereléséhez, átalakításához, vagy
- a súlyos mozgáskorlátozott személy szállítását lehetővé tevő átalakításához, vagy a biztonságos szállítását szolgáló eszközzel való ellátásához nyújt hozzájárulást.

Mennyi a személygépkocsi átalakítás támogatásának mértéke?

A személygépkocsi átalakítási támogatás mértéke az átalakítás költsége, de legfeljebb 90.000,- forint.

Egyidejűleg lehet-e a személygépkocsi szerzési és átalakítási támogatást igényelni?

Igen, a szerzési és az átalakítási támogatás egyidejűleg is igényelhető.

Mely esetben jogosult a súlyos mozgáskorlátozott személy a közlekedési kedvezményre?

A személygépkocsi szerzési és átalakítási támogatást abban az esetben lehet megállapítani, ha a súlyos mozgáskorlátozott személy

- a kérelem benyújtását megelőző hét éven belül ő maga vagy rá tekintettel más személy nem részesült közlekedési kedvezményben, és
- a keretszámra tekintettel a közlekedési kedvezmény számára megállapítható, és
- új, vagy használt gépkocsi szerzési kérelem esetében az igénylő vezetői engedéllyel rendelkezik vagy őt szállítását végző személy szállítja, és
- segédmotoros kerékpárnak minősülő, három- vagy négykerekű jármű szerzési kérelem esetén és a gépkocsi sebességváltóval, vagy más segédberendezéssel történő felszereléséhez, átalakításához való átalakítási kérelem esetén a súlyos mozgáskorlátozott személy vezetői engedéllyel rendelkezik, és

- a súlyos mozgáskorlátozott személy szállítását lehetővé tevő átalakításához, vagy a biztonságos szállítását szolgáló eszközzel való ellátásához benyújtott átalakítási támogatás iránti kérelem esetén őt a szállítást végző személy szállítja.

Az egyéb fogyatékossgal élő személynek mely esetben lehet új vagy használt gépkocsi vásárlásához támogatást nyújtani?

Új vagy használt gépkocsi vásárlásához szerzési támogatásra az egyéb fogyatékossgal élő személy abban az esetben jogosult, ha

- a kérelem benyújtását megelőző hét éven belül ő maga vagy rá tekintettel más személy nem részesült a kérelem szerinti közlekedési kedvezményben, és
- a keretszámra és az egyéb feltételekre tekintettel a szerzési támogatás számára megállapítható, és
- önálló személygépkocsi használó vagy szállítást végző személy szállítja.

Ki minősül önálló személygépkocsi használó személynek?

Önálló személygépkocsi használónak az a súlyos mozgáskorlátozott, illetve egyéb fogyatékossgal élő személy minősül, aki gépkocsi vezetésére jogosító érvényes vezetői engedéllyel rendelkezik, továbbá

az a súlyos mozgáskorlátozott személy, aki

- három- vagy négykerékű segédmotoros kerékpár vezetésére jogosító érvényes vezetői engedéllyel rendelkezik, vagy
- gépjárművezetői alkalmasságát az átalakítás előírásával a rehabilitációs szakigazgatási szerv, a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal vagy jogelődje megállapította, és nem áll járművezetéstől eltiltó jogerős bírói ítélet vagy szabálysértési határozat hatálya alatt.

Ki tekinthető szállítást végző személynek?

Szállítást végző személy a súlyos mozgáskorlátozott, illetve az egyéb fogyatékossgal élő személy személygépkocsival történő szállítását írásbeli nyilatkozatban vállaló, gépkocsi vezetésére jogosító érvényes vezetői engedéllyel rendelkező

- vér szerinti, örökbefogadó- és nevelőszülő, házastárs, élettársi nyilvántartásba bejegyzett élettárs,
- a súlyos mozgáskorlátozott, illetve egyéb fogyatékossgal élő személlyel legalább egy éve közös háztartásban élő vér szerinti, örökbefogadott és nevelt gyermek, vagy testvér,
- a súlyos mozgáskorlátozott, illetve az egyéb fogyatékossgal élő személy személygépkocsival történő szállítását a közérdekű önkéntes tevékenységről

szóló törvény szerinti önkéntes jogviszonyban végző személy, amennyiben nem áll a járművezetéstől eltöltő jogerős bírói ítélet vagy szabálysértési határozat hatálya alatt.

Kit részesítenek előnyben a közlekedési kedvezmény megállapítása során?

A közlekedési kedvezmény megállapításánál előnyben kell részesíteni azt a súlyos mozgáskorlátozott személyt valamint egyéb fogyatékossgal élő személyt, aki

- kereső tevékenységet folytat,
- tanulói, képzési jogviszonyban áll,
- 14 éven aluli gyermeket egyedülállóként nevel, vagy
- honvédelmi kötelezettség teljesítése során, azzal összefüggésben vált súlyos mozgáskorlátozott, vagy egyéb fogyatékossgal élő személlyé.

A fentiek körébe nem tartozó súlyos mozgáskorlátozott személy és egyéb fogyatékossgal élő személy csak akkor részesíthető közlekedési kedvezményben, ha valamennyi, a fenti feltételeknek megfelelő kérelem alapján megállapították a jogosultságot, és ez a keretszámot nem merítette ki.

A kedvezmény megállapítása szempontjából ki tekinthető kereső tevékenységet folytatónak?

Kereső tevékenység: minden olyan munkavégzés, amelyért díjazás jár, továbbá kereső tevékenységet folytatónak kell tekinteni azt a személyt is, aki külön törvény szerint egyéni vállalkozónak minősül, valamint aki gazdasági társaság tevékenységében személyes közreműködés vagy mellékszolgáltatás keretében történő munkavégzés útján vesz részt, illetve aki a társaság vezető tisztségviselője vagy a társasági szerződésben közreműködési/munkavégzési kötelezettsége/joga fel van tüntetve.

Az olyan munkavégzés, amelyért jogszabály alapján tiszteletdíj jár, akkor minősül kereső tevékenységnek, ha a havi tiszteletdíj mértéke a kötelező legkisebb munkabér 30 százalékát meghaladja.

A mezőgazdasági őstermelői igazolvánnyal folytatott tevékenység akkor minősül kereső tevékenységnek, ha az abból származó bevételt a személyi jövedelemadóról szóló szabályok szerint a jövedelem kiszámításánál figyelembe kell venni.

A külön törvény alapján végzett közérdekű önkéntes tevékenység nem minősül kereső tevékenységnek azzal, hogy a közérdekű önkéntes tevékenység is kereső tevékenységnek minősül, ha az önkéntes szerződést legalább egy évre vagy határozatlan időre kötötték, és az önkéntes a közérdekű önkéntes

tevékenységről szóló törvény alapján ellenszolgáltatásnak nem minősülő juttatásban részesül.

A külön törvény alapján nevelőszülői jogviszony keretében végzett tevékenység nem minősül kereső tevékenységnek.

Kereső tevékenységet folytatónak minősül a munkanélküli járadékban, álláskeresési járadékban, álláskeresési segélyben, vállalkozói járadékban vagy képzési támogatásként nyújtott keresetpótló juttatásban részesülő személy.

A kedvezmény megállapítása szempontjából ki áll tanulói vagy képzési jogviszonyban?

Tanulói, képzési jogviszonyban álló:

- a korai fejlesztésben és gondozásban részesülő gyermek,
- a bölcsőde gondozottja,
- a közoktatási intézmény neveltje vagy tanulója,
- a felsőoktatási intézmény hallgatója,
- az a kiskorú gyermek, aki személyes gondoskodást nyújtó szociális, valamint a gyermek rehabilitációját, rehabilitációját, fejlesztő foglalkoztatását szolgáló egyéb intézmény gondozás, nevelés, oktatás céljából történő rendszeres látogatója – feltéve, hogy gondozása, nevelése, oktatása a hat hónapot előreláthatólag meghaladja –,
- az a kiskorú gyermek, akinek egészsége megőrzése miatt gyógyító intézetbe történő szállítása havonta legalább két alkalommal szükséges,
- az átképzésben részesülő álláskereső.

Ki minősül egyedülállónak?

Egyedülálló: az a személy, aki hajadon, nőtlen, özvegy, elvált vagy házastársától külön él, kivéve, ha élettársa van, azzal, hogy a házastársak akkor tekinthetők különélőnek, ha lakcímük különböző.

A kedvezmény megállapításának menete

Hova kell benyújtani a közlekedési kedvezmény iránti kérelmet?

A közlekedési kedvezmény iránti kérelmet a lakóhely szerint illetékes szociális és gyámhivatalnál kell benyújtani.

A kérelmet évente be kell nyújtani?

Igen, a kedvezmény megállapítása iránti kérelmet minden év március 31-ig és szeptember 30-ig lehet benyújtani.

A kedvezmény megállapítása függ-e súlyos mozgáskorlátozott személy, vagy családja jövedelmi helyzetétől?

Nem, a rendeletben meghatározott feltételekkel rendelkező súlyos mozgáskorlátozott személy részére a kedvezményre való jogosultságot jövedelmi vizsgálat nélkül állapítják meg.

A kérelemben mit szükséges megjelölni?

A kérelemben fel kell tüntetni, hogy a kérelmező a szerzési vagy átalakítási támogatás melyik típusát igényli, valamint a szállítást végző személy esetén a szállítást végző személy természetes személyazonosító adatait.

Milyen iratokat kell a kérelemhez mellékelni?

A kérelemhez mellékelni kell

- a súlyos mozgáskorlátozottság, illetve egyéb fogyatékoság tényét igazoló,
  - aa)* a fogyatékosági támogatás megállapításáról szóló hatósági határozat, vagy a megállapítás alapjául szolgáló hatályos szakhatósági állásfoglalás, szakvélemény másolatát, vagy
  - ab)* a magasabb összegű családi pótlékra jogosító igazolás másolatát, vagy
  - ac)* a szakértői szerv által a közlekedőképesség minősítéséről kiadott szakvélemény másolatát, vagy
  - ad)* a súlyos mozgáskorlátozott személy közlekedőképességének minősítését elősegítő, rendelkezésre álló orvosi dokumentációt és egyéb iratokat, ha az *aa)–ac)* alpont szerinti iratok nem állnak rendelkezésre, vagy
  - ae)* a vakok személyi járadékának megállapításáról szóló hatósági határozat vagy a vakok személyi járadékát kérelmező csökkentlítő nyilvántartó lap másolatát, és
- az önálló személygépkocsi használó vagy a szállítást végző személy érvényes vezetői engedélyének, vagy a gépjárművezetői alkalmasságot tanúsító szakvéleménynek a fénymásolatát, valamint nyilatkozatát arra nézve, hogy nem áll a járművezetéstől eltöltő jogerős bírói ítélet vagy szabálysértési határozat hatálya alatt,
- a szállítást végző személy írásbeli nyilatkozatát, továbbá a hozzátartozói kapcsolatot, a közös háztartásban élést igazoló dokumentum fénymásolatát, az önkéntes szerződés fénymásolatát, és
- a kereső tevékenység folytatását igazoló dokumentumokat,
- a tanulói, képzési jogviszony fennállását igazoló dokumentumokat,
- a kérelmező nyilatkozatát a gyermek egyedülállóként nevelésének tényéről,
- a szakértői szervnek vagy jogelődjének a hadigondozásról szóló törvény szerinti hadieredetű foglalkozás fennállását igazoló szakvéleményét, és

- a súlyos mozgáskorlátozott az egyéb fogyatékossgal élő személy és a szállítást végző személy nyilatkozatát arról, hogy nem részesült ő maga vagy más személy rá tekintettel közlekedési kedvezményben, és
- a súlyos mozgáskorlátozott, illetve az egyéb fogyatékossgal élő személy nyilatkozatát arról, hogy a rendeletben meghatározott szerződés megkötését vállalja.

A Szociális és Gyámhivatal mely határidőig dönt a jogosultság megállapításáról?

A hivatal

- a tárgyév március 31-éig benyújtott kérelmek esetén a tárgyév június 15-éig,
- a tárgyév szeptember 30-áig benyújtott kérelmek esetén a tárgyév december 15-éig az általa létrehozott bizottság véleményének kikérésével dönt a jogosultságokról.

A hivatal a tárgyév március 31-éig benyújtott kérelmekről történő döntése során legfeljebb a keretszám 50%-ának megfelelő támogatás felhasználásáról határozhat. A támogatást nem eredményező azon kérelmekről, amelyek esetében az elutasítás indoka a keretszám kimerülése, a hivatal tárgyéven belül – a szeptember 30-áig benyújtott kérelmekkel egyidejűleg – ismételt benyújtás nélkül határoz.

A közlekedési kedvezményben nem részesített kérelmezők között a hivatal sorrendet állít fel, és abban az esetben, ha a támogatás felhasználására előirt határidő lejár, vagy a jogosult a megállapított támogatásról lemond, az új jogosultakat ennek a sorrendnek megfelelően jelöli ki.

A támogatás felhasználása

Hogyan lehet a támogatást felhasználni?

A támogatás felhasználása

- új vagy használt gépkocsi szerzési támogatás iránti igény esetében a pályáztatási eljárás útján kiválasztott, finanszírozási tevékenységgel foglalkozó pénzügyi szolgáltatást nyújtó szervezettel (finanszírozó szervezet) kötött kölcsönszerződés keretében,
- minden, a fentiek alá nem tartozó esetben a hivatal által kiállított utalvány vételárba vagy az átalakítás költségébe történő beszámításával történik.

A támogatás felhasználása során a kölcsönszerződést a súlyos mozgáskorlátozott személlyel kötik meg, illetve az utalványt az ő nevére állítják ki.

Mikor kell megkötni a kölcsönszerződést?

A finanszírozó szervezet a jogosultságot megállapító határozat jogerőre emelkedését követően tizenöt napon belül megkeresi a jogosultat a kölcsönszerződés megkötése céljából.

A kölcsönszerződést pénzügyi lízing keretében, három éves futamidővel kötik meg, a megállapított szerzési támogatás összegének levonásával a vételárból fennmaradó összegre.

Meddig kell a kölcsönszerződést megkötni?

A kölcsönszerződést három éves futamidővel kell megkötni, a megállapított szerzési támogatás összegének levonásával a vételárból fennmaradó összegre.

Ha a kölcsönszerződés a határozat jogerőre emelkedésétől számított három hónapon belül nem jön létre, a szerzési támogatás nem folyósítható. Ebben az esetben a hivatal a felszabadult szerzési támogatásnak megfelelő összegben új jogosultat jelöl ki.

A hivatal mikor állítja ki az utalványt?

A hivatal a segédmotoros kerékpárnak minősülő, három- vagy négykerekű jármű, vagy járműnek nem minősülő gépi meghajtású kerekesszék, illetőleg a gépkocsi átalakítása esetén utalványt állít ki. Az utalványt a hivatal a jogosultságot megállapító határozatának jogerőre emelkedését követő tizenöt napon belül állítja ki.

Mikor vásárolható meg a segédmotoros kerékpárnak minősülő, három- vagy négykerekű jármű, vagy járműnek nem minősülő gépi meghajtású kerekesszék, illetőleg a gépkocsi átalakítását mikor lehet elvégeztetni?

A jármű, illetve kerekesszék az utalvány kiállítását követően vásárolható meg, a személygépkocsi pedig ezt követően alakítható át. Az utalvány kiállítása előtti megvásárlás vagy átalakítás esetén a közlekedési kedvezmény nem folyósítható.

Meddig használható fel az utalvány?

Az utalvány a kiállításától számított hat hónapig használható fel. A hivatal a lejárt és a fel nem használt utalvány esetében új jogosultat jelöl ki.

Hol használható fel az utalvány?

Az utalvány a belföldi kereskedelmi forgalomban járművek, illetve gyógyászati segédeszközök értékesítésével foglalkozó, adószámmal rendelkező kereskedőnél, illetve belföldi, adószámmal rendelkező, személygépkocsi szervizelését és karbantartását végző szolgáltatónál használható fel. A kereskedő az utalvány értékét a vételárba, illetve az átalakítás költségébe beszámítja.

Új vagy használt gépkocsi vásárlása esetén jegyeznék-e be elidegenítési tilalmat?

Igen. A szerzési támogatással érintett személygépkocsi a kölcsönszerződés megkötésének napjától számított három éven belül nem idegeníthető el.

A személygépkocsi forgalomba helyezésére, illetve tulajdonjogának átírására a szerzési támogatás jogosultjának lakóhelye szerint illetékes közlekedési igazgatási hatóságnál indított eljárásban meghatalmazottként a finanszírozó szervezet jár el, és egyidejűleg kezdeményezi az elidegenítési tilalomnak a járműnyilvántartásba az állam javára történő bejegyzését. Az elidegenítési tilalom bejegyzéséről szóló határozatát a közlekedési igazgatási hatóság közli a hivatallal, a finanszírozó szervezettel és a szerzési támogatás jogosultjával.

Ha a szerzési támogatás jogosultja nem adott a fenti eljárás lefolytatásához szükséges meghatalmazást, a finanszírozó szervezet erről a tényről értesíti a hivatalt. Ebben az esetben a szerzési támogatás jogosultjának a szerzési támogatást vissza kell fizetnie. A visszafizetést a hivatal határozattal rendeli el.

Az elidegenítési tilalom fennállása alatt van-e lehetőség a gépkocsi elidegenítésére?

A szerzési támogatás jogosultja, illetve örököse a hivatal előzetes hozzájárulásával az elidegenítési tilalom fennállásának ideje alatt a személygépkocsit csak akkor idegenítheti el, ha a szerzési támogatásnak a határozathozatal napjától számított időarányos részét a miniszternek visszafizeti. A hivatal az előzetes hozzájárulást megadó határozatában rendelkezik a támogatás időarányos részének tizenöt napon belüli visszafizetéséről, az elidegenítési tilalom járműnyilvántartásból való törléséről és a törzskönyvnek a szerzési támogatás jogosultja, illetve örököse részére történő kiadásáról.

Mi történik abban az esetben, ha a kedvezményt jogalap nélkül és rosszhiszeműen veszik igénybe?

A közlekedési kedvezmény jogalap nélküli és rosszhiszemű igénybevétele esetén a jogalap nélküli és rosszhiszemű igénybe vevő köteles azt kamattal megemelt összegben visszafizetni

Lehet-e támogatás visszafizetésére fizetési halasztást vagy részletfizetési kedvezményt kérni?

Ha a jogalap nélküli és rosszhiszemű igénybe vevő igazolja, hogy tartozásának azonnali vagy egy összegben való megfizetése családi, jövedelmi, vagyoni és szociális körülményeire való tekintettel magának vagy a tartásra szoruló hozzátartozójának aránytalanul súlyos anyagi megterhelést jelentene, részére a

hivatal a kérelemben megjelölt időtartamú, de legfeljebb tizenkét hónapos fizetési halasztást, vagy harminchat hónapon keresztül részletfizetést engedélyezhet.

A jogalap nélküli és rosszhiszemű igénybe vevő, illetve rá tekintettel más személy hét évig nem részesíthető közlekedési kedvezményben.

2011. július 2-át követően lehet-e közlekedési támogatásra való jogosultságot megállapítani?

A közlekedési támogatást nem lehet megállapítani annak a súlyos mozgáskorlátozott személynek, akinek a súlyos mozgáskorlátozottsága 2011. július 2-át követően következik be.

2012. év során közlekedési támogatás csak azoknak állapítható meg, akik olyan háziorvosi szakvéleménnyel rendelkeznek, amely végleges állapotot, vagy a következő felülvizsgálat időpontjaként a kérelem benyújtása utáni időpontot jelöl meg. Ebben az esetben a kérelmet 2012. április 30-ig kell benyújtani az önkormányzat jegyzőjéhez. 2013-tól a támogatás megszűnik.

A háziorvos 2011. július 2-át követően a közlekedési kedvezmény megállapításához szakvéleményt már nem állít ki.

Parkolási Igazolvány

Ki jogosult parkolási igazolványra?

Az, aki

- a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet értelmében közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
  - látási, értelmi, mozgásszervi fogyatékos, illetve autista,
  - 2001. július 1-jét megelőzően vaknak, vagy
  - a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékos-ságokról szóló rendelet szerint vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak, vagy autistának minősül,
- és a minősítést szakvéleménnyel vagy szakhatósági állásfoglalással igazolja.

Hol kell igényelni a parkolási igazolványt?

Az igazolvány kiadására irányuló eljárás kérelemre indul. A kérelmet a lakóhely szerint illetékes okmányirodához, vagy a jegyzőhöz is be lehet nyújtani. A kérelemhez mellékelni kell a betegséget, fogyatékos-ságot igazoló szakvéleményt vagy szakhatósági állásfoglalást. Ha az ügyfél nem személyesen nyújtja be kérelmét, egy darab igazolványképet is mellékelnie kell a kérelméhez.

A személyesen eljáró ügyfél a kérelem előterjesztésekor a kérelmet saját kezűleg írja alá. Az ügyfélnek a kérelmet akkor is saját kezűleg kell aláírnia, ha helyette meghatalmazottja jár el. Az ügyfél írásképtelensége esetén a kérelmen ezt a tényt - az aláírás céljára szolgáló rovatban - a körzetközponti jegyző „írásképtelen” bejegyzéssel tünteti fel.

A kérelemhez milyen szakvéleményt, szakhatósági állásfoglalást kell benyújtani?

- a közlekedőképességében súlyosan akadályozott személynek:

A rehabilitációs szakigazgatási szerv szakhatósági állásfoglalását a közlekedőképesség minősítéséről. Ha a szakvélemény, szakhatósági állásfoglalás nem áll rendelkezésre, a kérelemhez mellékelni kell a súlyos mozgáskorlátozott személy közlekedőképességének minősítését elősegítő, rendelkezésre álló orvosi dokumentációt és egyéb iratokat. Ebben az esetben a körzetközponti jegyző a kérelem beérkezésétől számított nyolc napon belül az iratok megküldésével megkeresi a megyei kormányhivatal rehabilitációs szakigazgatási szervét a közlekedőképesség minősítése érdekében.

- a látási, értelmi, mozgásszervi fogyatékos, illetve autista személynek:

A megyei kormányhivatal rehabilitációs szakigazgatási szervének szakhatósági állásfoglalását a súlyos fogyatékoság minősítéséről.

- a 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősített személynek:

A területi vezető személy által kiállított, a vakok személyi járadékát kérelmező nyilvántartási lapot.

- a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló rendelet szerint vaknak, gyengénlátónak, mozgásszervi, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősülőknek (törvényes képviselőjének):

A szakorvos által kiállított Igazolást a tartósan beteg, illetőleg súlyosan fogyatékos gyermekről.

Fontos tudni

Használatkor az igazolványt a mozgásában korlátozott személyt szállító jármű szélvédője mögött úgy kell elhelyezni, hogy előlapja a hatályosság és a jogosultság ellenőrzése céljából látható legyen. Az igazolványt az ellenőrzésre jogosult személy felszólítására ellenőrzés céljából át kell adni.

Az igazolvány nem adható át használatra az arra jogosulatlan személynek. A jogosultat szállító jármű vezetője az igazolvány által biztosított kedvezményekkel csak a jogosult szállítása esetén élhet.

Amennyiben a jogosult maga él vissza az igazolvány biztosította kedvezményekkel, az igazolványt vissza kell vonni és a visszavonástól számított egy évig részére új igazolvány nem állítható ki.

Az igazolványban foglaltak adattartalmát, érvényességét, hatályát, jogszerű használatát a rendőrség és a közterület-felügyelő jogosult ellenőrizni.

Ha az igazolvány kiadásáig a kérelemben feltüntetett adatokban változás következik be, az ügyfél köteles az adatváltozást haladéktalanul bejelenteni és a kérelmet annak megfelelően módosítani.

A nyilvántartott adatok megváltozását az adatváltozást követő 15 napon belül be kell jelenteni a körzetközponti jegyzőnél. Ha az adatváltozás az igazolványban feltüntetett adatokat is érinti, a bejelentéssel egyidejűleg az igazolvány cseréjét is kérelmezni kell.

Akinek az igazolványát eltulajdonították, megsemmisült vagy elvesztette, köteles azt haladéktalanul, de legkésőbb a tudomására jutástól számított nyolc munkanapon belül bármely körzetközponti jegyzőnél bejelenteni.

Mely esetben érvénytelen az igazolvány?

- a jogosult meghalt;
- időbeli hatálya lejárt;
- a jogosult személyére és jogosultságára vonatkozó adatok megállapítására alkalmatlan;
- meghamisították;
- a körzetközponti jegyző a visszavonását a nyilvántartásba bejegyezte;
- a körzetközponti jegyző, illetve a közúti közlekedési nyilvántartási szerv az okmány elvesztése, eltulajdonítása, valamint megsemmisülése tényét a nyilvántartásba bejegyezte.

Akadálymentesítési támogatás

Mennyi az akadálymentesítési támogatás összege?

Az akadálymentesítési támogatás

- akadálymentes új lakás építéséhez, új lakás vásárlásához legfeljebb kétszázötvenezer forint, ha az építető vagy a vásárló, illetve az építetővel vagy a vásárlóval együtt költöző közeli hozzátartozó vagy élettárs a mozgáskorlátozott személy,
- meglévő lakáson, lakóépületen végzett akadálymentesítéshez legfeljebb százötvenezer forint, ha a lakás tulajdonosa, illetve a tulajdonossal közös háztartásban élő közeli hozzátartozó vagy élettárs a mozgáskorlátozott személy, vagy ha az önkormányzati lakásra határozatlan idejű bérleti

jogvisztonnal rendelkező személy vagy vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozó vagy élettárs a mozgáskorlátozott személy.

Mely esetben lehet az akadálymentesítési támogatást igényelni?

A támogatást a mozgáskorlátozott személy vagy a vele egy háztartásban élő közeli hozzátartozó, vagy az élettárs igényelheti, ha

- a mozgásukban nem akadályozottak használatára tervezett és az érvényben lévő általános építési előírások szerint megépített lakóépületet, illetve az abban lévő lakást egyáltalában nem, vagy csak indokolatlanul nagy nehézségek árán tudná rendeltetésszerűen használni, és ezért
- ahhoz, hogy az épületet, illetve lakását megfelelően használhassa, többletköltségek vállalásával kell azt akadálymentessé tenni.

Hol kell igényelni az akadálymentesítési támogatást?

Az akadálymentesítési támogatás iránti kérelmet a hitelintézethez kell benyújtani.

Milyen iratokkal lehet igazolni a súlyos mozgáskorlátozottság tényét?

A mozgásszervi fogyatékossgot, illetve súlyos mozgáskorlátozottságot a következő módon kell igazolni, a támogatásra irányuló kérelem benyújtásakor:

A fogyatékossgai támogatás megállapításáról szóló hatósági határozat másolatát, vagy a szakértői szerv vagy jogelődje által az egészségkárosodás minősítése során kiadott szakvéleményét, szakhatósági állásfoglalásának másolatát arról, hogy a beteg a BNO kód XIII. főcsoportjába (csont-izomrendszer és kötőszövet betegségei) tartozó vezető diagnózisra tekintettel megállapított, legalább 40%-os egészségkárosodással rendelkező személy; valamint gyermekek esetén a magasabb összegű családi pótlékra jogosító szakorvosi igazolás a mozgásszervi betegségről.

Ha a súlyos mozgáskorlátozottság igazolása céljából szükséges iratok nem állnak rendelkezésre, a súlyos mozgáskorlátozottság előzetes vizsgálatát – a súlyos mozgáskorlátozott személy közlekedőképességének minősítését elősegítő, rendelkezésre álló orvosi dokumentáció és egyéb iratok benyújtásával települési, a fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat jegyzőjénél lehet kezdeményezni. A jegyző a kérelem beérkezésétől számított nyolc napon belül az iratok megküldésével megkeresi a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatalt a közlekedőképesség minősítése érdekében.

A fenti igazolásokon kívül milyen iratot kell a kérelemhez mellékelni?

A támogatási kérelemhez az akadálymentesítési munkák műszaki leírását, valamint azok építési költségét tartalmazó költségvetést mellékelni kell.

Milyen építési munkák minősülnek akadálymentesítési munkának?

- lépcsőt helyettesítő feljáró, rámpa kialakítása,
- elektromosan távirányítható nyílászárók, nyitó berendezések, távnyitó szerkezetek beépítése,
- kaputelefon beszerelése,
- korlátok, kapaszkodók beépítése, felszerelése,
- ajtó kiszélesítése, küszöbök megszüntetése, padlóburkolat csúszásmentesítése, járda kialakítása,
- beépített bútorok áthelyezése, különleges elhelyezése, kialakítása,
- különleges fürdőszobai és konyhai berendezések elhelyezése, átalakítása, áthelyezése, kialakítása, csaptelepek, szerelvények, eszközök felszerelése, kialakítása a fogyatékoság jellege által indokolt módon és mértékben,
- higiéniai helyiségek kialakítása és átalakítása, méreteinek növelése, kádak, zuhanyzó tálcák kiegészítő berendezésekkel történő kiváltása,
- felvonó, lépcsőjáró emelőszerkezet létesítése,
- elektromos szerelvények, aljazok, kapcsolók áthelyezése,
- lakás komfortfokozatának növelése céljából gáz, illetve egyéb, szilárd tüzelőanyag mozgatását nem igénylő közmű bevezetése, illetve belső hálózatának kialakítása, központosított fűtés kialakítása vagy cseréje, beleértve a megújuló energiaforrások alkalmazását is.

Ki bírálja el az akadálymentesítési támogatásra való jogosultságot?

Az akadálymentesítési támogatásra való jogosultság elbírálását a hitelintézet végzi.

A hitelintézet a MEOSZ-nak a támogatásra való jogosultság megalapozottságával kapcsolatos álláspontjának kikérésére köteles, de a hitelintézetet a támogatás elbírálásakor a MEOSZ álláspontja nem köti. A mozgáskorlátozott személy vagy a vele egy háztartásban élő közeli hozzátartozó, illetve élettárs hozzájárulása szükséges ahhoz, hogy a támogatás elbírálásához szükséges iratokat a hitelintézet a MEOSZ részére megküldje.

FELHASZNÁLT JOGANYAG

Fogyatékosági támogatás	1998. évi XXVI. Tv.
Rokkantsági járadék	83/1987.(XII.27.) MT rendelet
Rendszeres szociális járadék	387/2007.(XII.23.) Kormányrendelet
Rendszeres szociális segély	1993. évi III. tv.
Közgyógyellátás	1993. évi III tv.
Parkolási Igazolvány	218/2003.(XII.11.) Kormányrendelet
Normatív tankönyvtámogatás	2001. évi XXXVII. Tv.
Étkezési térítési díjkedvezmény	1997. évi XXXI. tv.
Szociális Alap és Szakszolgáltatás	1993. évi III. tv.
Személyi jövedelemadó kedvezmény	1995. évi CXVII. Tv, valamint a
335/2009.(XII.29.) Kormányrendelet	
Utazási kedvezmények	85/2007.(IV.25.) Kormányrendelet
Súlyosan mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményei	102/ 2011.(VI.29.) Kormányrendelet
Akadálymentesítési támogatás	12/2001.(I.31.) Kormányrendelet
Gépjárműadó kedvezmény	1991. évi LXXXII. Tv.
Magasabb összegű családi pótlék	1998. évi LXXXIV. tv.
Gyermekgondozási segély	1998. évi LXXXIV. tv.
Ápolási díj	1993. évi III tv.

MELLÉKLETEK

ÉRDEKVÉDELMI SZERVEZETEK

Autisták Országos Szövetsége

1053 Budapest Fejér György u. 10.

Tel: 06-1/354-1073

Fax: 06-1/302-0194

info@esoember.hu

www.aosz.hu

Értelmi Fogyatékosok és Segítőik Országos Szövetsége

1085 Budapest, Üllői u. 14. I/6.

Levelezési cím: 1365 Budapest, Pf. 705

Telefon/fax: 1/411-1356, 1/411-1357

efoesz@efoesz.hu

www.efoesz.hu

ÉTA – Értelmi Sérülteket Szolgáló Társadalmi Szervezetek és Alapítványok

1158 Budapest, Molnár Viktor u. 94 - 96.

Telefon/fax: 1/414-0500, 414-0501

etasz@mail.axelero.hu

www.eta-szov.hu

Mozgássérültek Egyesületeinek Országos Szövetsége

1032 Budapest, San Marco u. 76.

Tel.: 1/388-5529, 1/388-2387, 1/388-2388, 1/454-1174, 1/454-1136, 1/368-1758

Fax: 1/454-1144

meosz@meoszinfo.hu

www.meosz.hu

Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége

1068 Budapest, Benczúr u. 21.

1388 Budapest, Pf. 80

Tel.: 1/351-0434

Fax: 1/342-1989

titkarsag@sinosz.hu

www.sinosz.hu

Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége

1146 Budapest, Hermina út 47.

Tel.: 1/384-8440, 1/384-5028

mvgysz@axelero.hu

www.mvgysz.budapest.hu

Halmazottan Sérültek Szülészövetsége

2132 Göd IV. Béla király u. 16.

Tel./Fax: 06-27-310-863

hserultekszz@vnet.hu

Országos Jelnyelvi Tolmácshálózat

Budapest:

Korner Budapesti Jeltolmács Szolgálat

cím: 1067 Budapest, Eötvös u. 26/b.

fax: 3010607

mobil/sms: 30/5557999 telefon: 3010607

e-mail: info@korner.hu

Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége Budapesti Jelnyelvi Tolmácsszolgálat

cím: 1068 Budapest, Benczúr u. 21.

fax: 4137938

mobil/sms: 30/8587373 telefon: 4137937

e-mail: tolmacsszolgalat@sinosz.hu

Vidék

Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége Baranya Megyei Jelnyelvi Tolmácsszolgálat

cím: 7621 Pécs, Jókai u. 9.

fax: 72/532-516

mobil/sms: 30/5739058 telefon: 72/225-156

e-mail: pecs.tolmacs@sinosz.hu

Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége Bács-Kiskun Megyei Jelnyelvi Tolmácsszolgálat

cím: 6000 Kecskemét, Táncsics M. u. 19.

fax: 76/417587

mobil/sms: 70/3311878 telefon: 76/417-587

e-mail: kecskemet.tolmacs@sinosz.hu

Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége Békés Megyei Jelnyelvi Tolmácsszolgálat

cím: 5600 Békéscsaba, Trefort u. 19-23.

fax: 66/467-461

mobil/sms: 70/317-3403 telefon: 66/467-461

e-mail: bekescsaba.tolmacs@sinosz.hu

Agria-Humán Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Jelnyelvi Tolmácsszolgálat

cím: 3530 Miskolc, Erzsébet tér 2.

fax: 46/506-374 mobil/sms: 20/3844795 telefon: 46/506-373

e-mail: agriahu5@axelero.hu

Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége Csongrád Megyei Jelnyelvi Tolmácsszolgálat

cím: 6722 Szeged, Attila u. 3.

fax: 62/632-887

mobil/sms: 70/5146830 telefon: 62/632-886

e-mail: szeged.tolmacs@sinosz.hu

Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége Fejér Megyei Jelnyelvi Tolmácsszolgálat

cím: 8000 Székesfehérvér, Fürdő sor 3.

mobil/sms: 70/514-6870

e-mail: szekesfehervar.tolmacs@sinosz.hu

Magyar Máltai Szeretetszolgálat Győr-Moson-Sopron Megyei Jelnyelvi Tolmácsszolgálat

cím: 9021 Győr, Amadé L.u. 1.

fax: 96/335-294

mobil/sms: 30/560-1747 telefon: 96/523-342

e-mail: jtszgyor@axelero.hu

Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége Hajdú-Bihar Megyei Jelnyelvi Tolmácsszolgálat

cím: 4024 Debrecen, Varga u.8.

fax: 52/349-870

mobil/sms: 70/317-3409 telefon: 52/349-870

e-mail: debrecen.tolmacs@sinosz.hu

Agria-Humán Heves Megyei Jelnyelvi Tolmácsszolgálat

cím: 3300 Eger, Rákóczi u. 15.

fax: 36/510-741

mobil/sms: 20/2320711 telefon: 36/510-740

e-mail: agriahu4@axelero.hu

Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Jelnyelvi Tolmácsszolgálat

cím: 5000 Szolnok, Szapáry u. 19.

fax: 56/413-187

mobil/sms: 70/3173394 telefon: 56/413-187

e-mail: szolnok.tolmacs@sinosz.hu

Magyar Máltai Szeretetszolgálat Komárom-Esztergom Megyei Jelnyelvi Tolmácsszolgálat

cím: 2890 Tata, Vasút u. 64. / 2500 Esztergom, Kossuth L. u. 42.

mobil/sms: 70/2445846 telefon: 34/382084

e-mail: tolmacsszolgalat@fw.hu

Agria-Humán Nógrád Megyei Jelnyelvi Tolmácsszolgálat

cím: 3100 Salgótarján, Fő tér 1.

fax: 32/432-407

mobil/sms: 30/5562343 telefon: 32/432-407

e-mail: jeltolmacs@starjan.hu

Harke Pest Megyei Jelnyelvi Tolmácsszolgálat

cím: 1068 Budapest, Székely Bertalan u. 11.

fax: 3026034

mobil/sms: 30/4624580 telefon: 3026034

e-mail: harke.pest@jtsz.hu

Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége Pest Megyei Jelnyelvi Tolmácsszolgálat

cím: 1068 Budapest, Benczúr u. 21.

fax: 3421989

mobil/sms: 30/9999287 telefon: 3510434

e-mail: pesti.tolmacsszolgalat@sinosz.hu

Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége Somogy Megyei Jelnyelvi Tolmácsszolgálat

cím: 7400 Kaposvár, Irányi D. u. 12.

fax: 82/320-506

mobil/sms: 20/252-8311 telefon: 82/320-506

e-mail: kaposvar.tolmacs@sinosz.hu

Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Jelnyelvi Tolmácsszolgálat

cím: 4400 Nyíregyháza, Szabolcs u. 2.

fax: 42/401621

mobil/sms: 70/3173397 telefon: 42/401-621

e-mail: nyiregyhaza.tolmacs@sinosz.hu

Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége Tolna Megyei Jelnyelvi Tolmácsszolgálat

cím: 7100 Szekszárd, Ady E. u. 14.

fax: 74/412-380

mobil/sms: 70/5146869 telefon: 74/510-832

e-mail: szekszard.tolmacs@sinosz.hu

Magyar Máltai Szeretetszolgálat Vas Megyei Jelnyelvi Tolmácsszolgálat

cím: 9700 Szombathely, Margáréta u. 1.

fax: 94/505969

mobil/sms: 30/589 7379 telefon: 94/310417

e-mail: vas@jtsz.hu

Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége Veszprém Megyei Jelnyelvi Tolmácsszolgálat

cím: 8200 Veszprém, Budapesti út. 16.

fax: 88/328-856

mobil/sms: 30/4018312 telefon: 88/328856

e-mail: veszprem.tolmacs@sinosz.hu

Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége Zala Megyei Jelnyelvi Tolmácsszolgálat

cím: 8900 Zalaegerszeg, Kosztolányi u. 23.

fax: 92/401-475

mobil/sms: 30/312-6380 telefon: 92/401-475

e-mail: zala.tolmacs@sinosz.hu

ENGEDÉLYEZETT TÁMOGATÓ SZOLGÁLATOK

Ir. szám	Település	Utca, házszám	Megnevezés
2730	Albertirsa	Dózsa Gy. U. 26.	Albertirsai Speciális Foglalkoztató Otthon és Intézményi Tám. Szolgálat
6783	Ásotthalom	Felszabadulás u. 2-6.	Gondozási Központ
6500	Baja	Pokorny u 1-3	Bajai Egyesített Szociális Intézmény
6500	Baja	Pokorny u. 1-3	Egyesített Szociális Intézmény
8184	Balatonfűzfő	Szállás u.6.	Move Támogató Szolgálat
5600	Békéscsaba	Bartók B. út 12.	Egyesített Szociális Intézmény Központ, 'D' Idősek Otthona
5600	Békéscsaba	Orosházi út 71.	Mozgáskorlátozottak Békés Megyei Egyesülete Támogató Szolgálat
5600	Békéscsaba	Orosházi út 71.	Mozgáskorlátozottak B. M. Egyesülete Önálló Életvitel Központ és Támogató Szolgálat
5600	Békéscsaba	Jókai u. 15.	Mozgáskorlátozottak B. M. Egyesülete Napraforgó Támogató Sz.
1012	Budapest 01. ker.	Attila út. 89.	Budavári Önk. Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
1028	Budapest 02. ker.	Pincszer u. 20/a.	Súlyosan Mozgássérültek Bethesda Segélyező Alapítv. Támogató Szolg.
1028	Budapest 02. ker.	Len u. 15/a.	Egalítás Mozgássérültek Létbiztonságát Elősegítő Alapítv. Támogató Szolg.
1032	Budapest 03. ker.	Gyenes u. 12.	III.sz. Gondozási Központ, Támogató Szolgálat
1044	Budapest 4.ker.	Hajnal u.5.	Támogató Szolgálat
1061	Budapest 6. ker.	Király u. 38.	Terézvárosi Gondozó Szolgálat
1068	Budapest 06.ker.	Király u. 82. félemelet 6.	Tamasz a Csupaszívek Társasága Terézvárosi Támogató Szolgálat
1076	Budapest 07. ker.	Hernád u. 27.	Értelmi Fogyatékosok Fővárosi Érdekvédelmi Egyesülete

1072	Budapest 7.ker.	Klauzál tér 5.	Küldetés Egyesület
1115	Budapest 11. ker.	Bartók Béla út 96.	Magyar Karitás Rév Szenvedélybeteg Segítő Szolgálat
1122	Budapest 12. ker.	Kékgolyó u. 19.	Magyarországi Krízisintervenciós Kp. Egy. Támogató Szolgálat
1135	Budapest 13. ker.	Róbert Károly krt. 102.	Támogató Szolgálat
1212	Budapest 21. ker.	Völgy u. 82.	Csepeli Gondozási Központ, Fogyatékosokat Támogató Szolgálat
	Debrecen	Thomas Mann u.3/a fsz.2.	Kezünket Nyújtjuk Támogató Szolgálat
4025	Debrecen	Hatvan u.1/c	Tiszántúli Református Egyházkerület Támogató Szolgálat
4033	Debrecen	Mátyás k. u.10/a.	Liget Lakóotthon
4130	Derecske	Köztársaság út 103.	Derecskei Mentálhigiénés és Ápolási Központ Kht
3300	Eger	Rozália u. 21.	Autista Alapítvány
2030	Érd	Emma u. 8.	Szociális Gondozó Központ Támogató Szolgálat
4900	Fehérgyarmat	Tömöttvár u.29-31.	Városi Szociális Központ
9024	Győr	Kálvária u. 2.	Fogyatékosok Napközi Otthona és Támogató Szolgálat
5700	Gyula	Lahner Gy. u. 9.2/11.	Támogató Szolgálat
5300	Karcag	Dózsa György u.9.	Move Reménység Támogató Szolgálat
6000	Kecskemét	Margaréta u 2	KMJV Önk. EÜ. és Szoc.Intézmények Igazgatósága Támogató Szolgálat
6200	Kiskőrös	Kossuth l. u 27	Egyesített Szociális Intézmények Humán Támogató Szolgálat
6400	Kiskunhalas	Nefelejcs u.9.,	Nefelejcs Szakosított Otthon Fogyatékosok Napközi Otthona
5310	Kisújszállás	Deák F. u.10.	Move Segítség Támogató Szolgálat

4600	Kisvárdra	Tompos uti ltp. 1.	Városi Bölcsőde és Rehabilitációs Napköziotthon
9900	Körmend	Thököly u. 46.	Szociális Szolgáltató és Információs Központ Támogató Szolgálat
9900	Körmend	Kossuth u.26.	Egészségügyi és Szoc.Intézmény
8868	Letenye	Petőfi u.40.	Magyar Kolping Szövetség Támogató Szolgálat
5400	Mezőtúr	Szolnoki út 37	Támogató Szolgálat
3526	Miskolc	Szentpéteri kapu 80.	Szimbiózis Alapítvány- Támogató Szolgálat
3526	Miskolc	Kassai u. 19.	Mozgássérültek és Barátaik Miskolc Városi Egyesülete- Támogató Szolgálat
2200	Monor	Kossuth L. u. 88.	Magyar Máltai Szeretetszolgálat Gondviselés Háza Támogató Szolg.
4400	Nyíregyháza	Vécsey köz 4.	ÉFOÉSZ SZ-SZ-B Megyei Egyesület Támogató Szolgálat
4400	Nyíregyháza	Ungvár sétány 35/a	Nyírségi Támogató Szolgálat
7030	Paks	Kishegyi u 46-48.	Támogató Szolgálat
8500	Pápa	Jókai u.34.	MOVE Kézenfogva Támogató Szolgálat
7632	Pécs	Krisztina tér 9.	Integrált Nappali Szociális Intézmény
7633	Pécs	Endresz Gy. u. 21-23.	Értelmi Fogy. Egyesített Szoc. Intézete
7629	Pécs	Apafi u. 101.	Máltai Sz.Sz. Pécsi Területi Szerv
7627	Pécs	Gesztenyés u. 2.	Kerek Világ Jóléti Szolgálat Alapítvány Mozgássérültek Napközi Otthona
3630	Putnok	Szkalá Bertalan 20.	Városi Egészségügyi és Szociális Központ Szociális Gondozási Központja
5085	Rákóczi falva	Kossuth L. u.13.	Egyesített Szociális Intézmény
9400	Sopron	Kossuth u. 10	Családsegítő Intézet
8330	Sümege	Kossuth u.31.	Szociális Gondozási Központ

6725	Szeged	Veresács u. 17/b.	Szegedi Mozgássérültek Alternatív Egyesülete (Támogató Szolgálat)
5000	Szolnok	Baross gábor út 56.	Impulzus Egyesület
5000	Szolnok	Csokonai út 34.	Esély a Hátrányos Helyzetű Embereknek Alapítvány
5000	Szolnok	Somogyi Béla út 4/a	Mozgássérültek Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Egyesülete
9700	Szombathely	Bem j.u.9/b.	Regionális Szoc. Forrásközpont 'Esély' Fogyatékosokat Támogató Szolgálat
2890	Tata	Almási u. 43.	Szociális Alapellátó Intézmény Támogató Szolgálat
5233	Tiszagyenda	Gorkij út 20/a	Egyesített Szociális Intézmény Gondozási Központ
5322	Tiszaszentimre	Kossuth út 2.	Szociális és Gazdasági Intézmények Igazgatósága
4244	Újfehértó	Petőfi u. 37.	ÉFOÉSZ SZ.-SZ.-B.M.-i Egyesülete
4065	Újszentmargita	Bödönhát 30.	Támasz-Gondviselés Egyesület, Támogató Szolgálat
2225	Üllő	Pesti út 124.	Üllői Mozgáskorlátozottak Egyesülete Támogató Szolgálat
2225	Üllő	Pesti út 124.	Civil Szolgáltató Kht
2600	Vác	Rákóczi út 36.	Támogató Szolgálat
8445	Városlőd	Kossuth u.68.	MOVE Esély Támogató Szolgálat
2112	Veresegyház	Kálvin u. 6.	ÉFOÉSZ Veresegyházi Támogató Szolgálat
8200	Veszprém	Budapest u.16.	MOVE Egymásért Támogató Szolgálat
8420	Zirc	Bajcsy-Zs. u. 9.	Családsegítő-Gondozó és Gyermejkölési Szolgálat

TÁJÉKOZÓDÁST SEGÍTŐ HONLAPOK

Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közalapítvány
www.fszk.hu

Fogyatékosügyi Portál
www.fogyatekosugy.hu

Fogyatékos Emberek Magazinja, információs portál
www.serultek.hu

Kézenfogva Alapítvány
www.kezenfogva.hu

ffriss fogyatékos fiatalok információs honlapja
www.motivacio.hu/ffriss

Fogyatékosággal kapcsolatos Portál
www.fogyatekos.hu/index.php

Fogyatékos üdültetés
www.veledis.hu

Fogyatékosügyi linkcenter
<http://fogyatekos.linkcenter.hu/>